



## Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA  
NILO JÄÄSKINEN  
prednesené 25. júna 2013<sup>1</sup>

Vec C-131/12

**Google Spain SL,  
Google Inc.  
proti  
Agencia Española de Protección de Datos (AEPD),  
Mariovi Costejovi Gonzálezovi**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Audiencia Nacional (Španielsko)]

„World Wide Web — Osobné údaje — Internetový vyhľadávač — Smernica 95/46 o ochrane údajov — Výklad článku 2 písm. b), článku 2 písm. d), článku 4 ods. 1 písm. a), článku 4 ods. 1 písm. c), článku 12 písm. b) a článku 14 písm. a) — Územná pôsobnosť — Pojem sídlo na území členského štátu — Vecná pôsobnosť — Pojem spracovanie osobných údajov — Pojem prevádzkovateľ spracovania osobných údajov — Právo na vymazanie a zablokovanie údajov — ‚Právo na zabudnutie‘ — Charta základných práv Európskej únie — Články 7, 8, 11 a 16“

### I – Úvod

1. Samuel D. Warren a Louis D. Brandeis vo svojom vplyvnom článku *The Right to Privacy* (Právo na súkromie)<sup>2</sup> uverejnenom v roku 1890 v *Harvard Law Review* vyjadrili poľutovanie nad tým, že „nedávne vynálezy a podnikateľské metódy“, ako sú „momentné fotografické snímky a tlačový priemysel, zasiahli do posvätnej oblasti súkromného a domáceho života“. V tom istom článku uvedení autori poukázali „na ďalší krok, ktorý sa musí prijať na ochranu osobnosti“.

2. V súčasnosti má ochrana osobných údajov a súkromia fyzických osôb čoraz väčší význam. Akýkoľvek obsah, ktorý zahŕňa osobné údaje, či už v podobe textov alebo audiovizuálnych materiálov, možno okamžite a trvale celosvetovo sprístupniť v digitálnom formáte. Internet revolučným spôsobom zmenil náš život odstránením technických a inštitucionálnych bariér šírenia a prijímania informácií a vytvoril platformu pre rôzne služby informačnej spoločnosti. Tieto služby sú na prospech spotrebiteľom, podnikom a spoločnosti ako celku. V dôsledku toho dochádza k dosiaľ neznámym situáciám, v ktorých je potrebné vyvážiť rôzne základné práva, ako sú sloboda prejavu, právo na informácie a sloboda podnikania na jednej strane a na druhej strane ochrana osobných údajov a súkromia fyzických osôb.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — *Harvard Law Review*, zv. IV, č. 5, 15. december 1890.

3. V súvislosti s internetom je potrebné rozlíšiť tri situácie, ktoré sa týkajú osobných údajov. Prvou situáciou je zverejnenie osobných údajov na ktorejkoľvek internetovej stránke<sup>3</sup> (ďalej len „zdrojová internetová stránka“).<sup>4</sup> Druhou situáciou je, keď internetový vyhľadávač poskytne výsledky vyhľadávania, ktoré nasmerujú používateľa internetu k zdrojovej internetovej stránke. Tretia situácia spočíva v menej viditeľnej operácii, keď používateľ internetu vykonáva vyhľadávanie prostredníctvom internetového vyhľadávača a niektoré z jeho osobných údajov, ako napríklad adresa IP, z ktorej sa vykonáva vyhľadávanie, sa automaticky poskytnú poskytovateľovi služieb internetových vyhľadávačov.<sup>5</sup>

4. Pokiaľ ide o prvú situáciu, Súdny dvor v rozsudku Lindqvist už rozhodol, že na túto situáciu sa vzťahuje smernica 95/46/ES<sup>6</sup> (ďalej len „smernica o ochrane údajov“ alebo „smernica“). Tretia situácia nie je predmetom tohto konania, pričom sa vedú správne konania na návrh vnútroštátnych orgánov na ochranu údajov s cieľom objasniť rozsah uplatnenia predpisov Únie týkajúcich sa ochrany údajov na používateľov internetových vyhľadávačov.<sup>7</sup>

5. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka druhej situácie. Podal ho Audiencia Nacional (Národný vrchný súd, Španielsko) v konaní medzi spoločnosťami Google Spain SL a Google Inc. (ďalej jednotlivo alebo spoločne len ako „Google“) na jednej strane a Agencia Española de Protección de Datos (Španielsky úrad na ochranu údajov, ďalej len „AEPD“) a pánom Mariom Costejom Gonzálezom (ďalej len „dotknutá osoba“) na druhej strane. Konanie sa týka uplatnenia smernice o ochrane údajov na internetový vyhľadávač, ktorý prevádzkuje Google ako poskytovateľ služby. V konaní vo veci samej je nesporné, že v dvoch tlačенých číslach španielskych novín z roku 1998 boli uverejnené niektoré osobné údaje týkajúce sa dotknutej osoby, pričom obe tieto čísla boli neskôr opäť uverejnené v elektronickej verzii sprístupnenej na internete. Dotknutá osoba sa teraz domnieva, že tieto informácie by sa už nemali zobrazovať vo výsledkoch vyhľadávania ponúknutých internetovým vyhľadávačom, ktorý prevádzkuje Google, pri vyhľadaní jej mena a priezvisk.

3 — „Internet“ v skutočnosti zahŕňa dve hlavné služby, a to World Wide Web a emailové služby. Zatiaľ čo internet ako sieť vzájomne prepojených počítačov v rôznych formách existuje určitý čas už od čias Arpanetu (Spojené štáty), voľne dostupná a otvorená sieť s webovými adresami a spoločnou šifrovanou štruktúrou vznikla až na začiatku 90. rokov. Zdá sa, že z historického hľadiska je správnym pojmom World Wide Web. Vzhľadom na súčasné používanie a terminológiu, ktorú si zvolil Súdny dvor vo svojej judikatúre, v týchto návrhoch budem používať slovo „internet“ primárne na označenie časti siete, ktorú predstavuje World Wide Web.

4 — Umiestnenie internetových stránok je označené individuálnou adresou „URL“ (jednotný lokátor zdroja – Uniform Resource Locator), čo je systém, ktorý bol vytvorený v roku 1994. Na internetovú stránku sa možno dostať vložením URL do internetového vyhľadávača, a to priamo alebo pomocou doménového mena. Internetové stránky musia byť šifrované niektorým značkovým jazykom. HyperText Markup Language (hypertextový značkový jazyk – HTML) je hlavným značkovým jazykom používaným na tvorbu internetových stránok a iných informácií, ktoré možno zobraziť v internetovom prehliadači.

5 — O význame týchto troch otázok svedčia nasledujúce informácie (hoci presné údaje nie sú k dispozícii). Po prvé podľa odhadov môže byť na internete viac ako 600 miliónov internetových stránok. Na týchto internetových stránkach je zrejme viac ako 40 miliárd internetových podstránok. Po druhé, pokiaľ ide o vyhľadávače, ich počet je oveľa nižší: zrejme existuje menej ako 100 dôležitých vyhľadávačov a veľmi veľký podiel na mnohých trhoch má v súčasnosti Google. Úspech vyhľadávača Google sa pripisuje veľmi výkonným internetovým vyhľadávacím programom, účinným indexačným systémom a technológii, ktorá umožňuje triediť výsledky vyhľadávania podľa ich relevantnosti pre používateľa (vrátane patentovaného algoritmu PageRank) – pozri LÓPEZ-TARRUELLA, A. (ed.): *Google and the Law. Empirical Approaches to Legal Aspects of Knowledge-Economy Business Models*. Den Haag: T.M.C. Asser Press, 2012, s. 1 až 8, s. 2. Po tretie viac ako tri štvrtiny Európanov používajú internet, a pokiaľ používajú vyhľadávače, používaný internetový vyhľadávač môže zhromažďovať a spracovávať ich osobné údaje ako používateľov internetových vyhľadávačov.

6 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31, Mim. vyd. 13/015, s. 355).

7 — Pozri všeobecne stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k otázkam ochrany údajov súvisiacim s vyhľadávacmi (WP 148). Orgány členských štátov na ochranu údajov skúmajú politiku Google týkajúcu sa súkromia v súvislosti s používateľmi jej internetového vyhľadávača. Vedúcu úlohu má francúzsky orgán na ochranu údajov (CNIL). Pokiaľ ide o najnovší vývoj, pozri list pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 zo 16. októbra 2012 adresovaný spoločnosti Google, ktorý je dostupný na internetovej stránke uvedenej v poznámke pod čiarou 22 týchto návrhov.

6. Otázky položené Súdnemu dvoru sa delia do troch kategórií.<sup>8</sup> Prvá skupina otázok sa týka *územnej pôsobnosti* predpisov Únie týkajúcich sa ochrany údajov. Druhá skupina sa týka otázok súvisiacich s právnym postavením poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov<sup>9</sup> z hľadiska smernice, najmä pokiaľ ide o jej *vecnú pôsobnosť*. Tretia otázka sa napokon týka takzvaného *práva na zabudnutie* a otázky, či dotknuté osoby môžu žiadať, aby niektoré alebo všetky výsledky vyhľadávania, ktoré sa ich týkajú, už neboli dostupné prostredníctvom vyhľadávača. Všetky tieto otázky, ktoré tiež vyvolávajú dôležité otázky súvisiace s ochranou základných práv, sú pre Súdny dvor nové.

7. Toto je zrejme prvý prípad, v ktorom má Súdny dvor podať výklad smernice v súvislosti s internetovými vyhľadávačmi, čo je otázka, ktorá je pre vnútroštátne orgány na ochranu údajov a súdy členských štátov zjavne aktuálna. Vnútroštátny súd dokonca uviedol, že na tomto súde sa vedie viacero podobných konaní.

8. Najdôležitejšou vecou, v ktorej sa Súdny dvor doteraz zaoberal otázkami ochrany údajov a internetom, bola vec Lindqvist<sup>10</sup>. V uvedenej veci však nešlo o internetové vyhľadávače. Súdny dvor v mnohých veciach podal výklad samotnej smernice. Spomedzi týchto vecí majú osobitný význam veci Österreichischer Rundfunk<sup>11</sup>, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia<sup>12</sup> a Volker und Markus Schecke a Eifert<sup>13</sup>. Súdny dvor sa vo svojej judikatúre tiež zaoberal úlohou internetových vyhľadávačov v súvislosti s právami duševného vlastníctva a právomocou súdov, a to vo veciach Google France a Google, Portakabin, L'Oréal a i., Interflora a Interflora British Unit a Wintersteiger<sup>14</sup>.

9. Od prijatia smernice bolo ustanovenie o ochrane osobných údajov začlenené do článku 16 ZFEÚ a článku 8 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“). Okrem toho v roku 2012 Komisia predložila návrh všeobecného nariadenia o ochrane údajov<sup>15</sup>, ktoré má nahradiť smernicu. Prejednávaný spor však treba rozhodnúť na základe platného práva.

10. Toto prejudiciálne konanie je ovplyvnené skutočnosťou, že keď Komisia v roku 1990 predložila návrh smernice, internet ako súčasný World Wide Web neexistoval a neexistovali ani vyhľadávače. V čase prijatia smernice v roku 1995 bol internet ešte len v začiatkoch a začali sa objavovať prvé základné vyhľadávače, ale nikto nemohol predvídať, akú rozsiahlu revolučnú zmenu to prinesie. V súčasnosti by sa takmer o každom, kto má smartfón alebo počítač, dalo povedať, že vykonáva činnosti na internete, na ktoré by sa smernica potenciálne mohla vzťahovať.

8 — Bod 19 týchto návrhov.

9 — V týchto návrhoch pojem „internetový vyhľadávač“ označuje kombináciu softvéru a zariadení, ktorá umožňuje vyhľadávať text a audiovizuálny obsah na internete. Osobitné otázky týkajúce sa vyhľadávačov, ktoré fungujú v rámci určitej internetovej domény (alebo internetovej stránky), akou je <http://curia.europa.eu>, nie sú predmetom týchto návrhov. Hospodársky subjekt, ktorý poskytuje prístup k vyhľadávaču, sa označuje ako „poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov“. V prejednáwanej veci je Google Inc. podľa všetkého poskytovateľom služieb, ktorý poskytuje prístup k vyhľadávaču Google, ako aj mnohé ďalšie vyhľadávacie funkcie, akými sú [maps.google.com](http://maps.google.com) a [news.google.com](http://news.google.com).

10 — Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, Zb. s. I-12971).

11 — Rozsudok z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, Zb. s. I-4989).

12 — Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, Zb. s. I-9831).

13 — Rozsudok z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, Zb. s. I-11063).

14 — Rozsudky z 23. marca 2010, Google France a Google (C-236/08 až C-238/08, Zb. s. I-2417); z 8. júla 2010, Portakabin (C-558/08, Zb. s. I-6963); z 12. júla 2011, L'Oréal a i. (C-324/09, Zb. s. I-6011); z 22. septembra 2011, Interflora a Interflora British Unit (C-323/09, Zb. s. I-8625), a z 19. apríla 2012, Wintersteiger (C-523/10).

15 — Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), COM(2012) 11 final.

## II – Právny rámec

### A – Smernica o ochrane údajov

11. Článok 1 smernice ukladá členským štátom povinnosť chrániť základné práva a slobody fyzických osôb, a najmä ich právo na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov, v súlade s ustanoveniami smernice.

12. Článok 2 vymedzuje okrem iného pojmy „osobné údaje“ a „údajový subjekt [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*]“, „spracovanie osobných údajov“, „kontrolór [prevádzkovateľ – *neoficiálny preklad*]“ a „tretia strana [tretia osoba – *neoficiálny preklad*]“.

13. Podľa článku 3 sa má smernica uplatniť na spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami a v určitých situáciách na spracovanie osobných údajov inými ako automatickými prostriedkami.

14. Podľa článku 4 ods. 1 má členský štát uplatňovať vnútroštátne ustanovenia, ktoré prijme na základe smernice, na spracovanie osobných údajov, ak sa na jeho území nachádza sídlo prevádzkovateľa, alebo v prípadoch, keď prevádzkovateľ nie je usadený v Únii, ak na účely spracovania osobných údajov používa zariadenie umiestnené na území členského štátu.

15. Článok 12 smernice priznáva dotknutým osobám „právo prístupu“ k osobným údajom spracovávaným prevádzkovateľom a článok 14 im priznáva „právo na vznesenie námietok“ proti spracovaniu osobných údajov v určitých situáciách.

16. Článkom 29 smernice sa zriaďuje nezávislá poradná pracovná skupina, ktorá je zložená okrem iného z orgánov členských štátov na ochranu údajov (ďalej len „pracovná skupina zriadená podľa článku 29“).

### B – Vnútroštátne právo

17. Smernica bola prebratá do španielskeho práva organickým zákonom č. 15/1999 o ochrane údajov<sup>16</sup>.

## III – Skutkový stav a prejudiciálne otázky

18. Začiatkom roka 1998 boli v tlačenej verzii španielskych novín s veľkým nákladom uverejnené dve oznámenia o dražbe nehnuteľnosti v dôsledku výkonu záložného práva na vymoženie nedoplatkov na príspevkoch na sociálne zabezpečenie. Dotknutá osoba bola spomenutá ako vlastník. Vydavateľ novín neskôr zverejnil elektronickú verziu novín na internete.

19. V novembri 2009 sa dotknutá osoba obrátila na vydavateľa novín s tvrdením, že pri zadaní jej mena a priezvisk do vyhľadávača Google sa objaví odkaz na stránky novín s oznámeniami týkajúcimi sa dražby nehnuteľnosti. Dotknutá osoba tvrdila, že exekučné konanie na vymoženie jej nedoplatkov na príspevkoch na sociálne zabezpečenie sa skončilo pred mnohými rokmi a v súčasnosti už nie je relevantné. Vydavateľ odpovedal dotknutej osobe, že vymazanie jej údajov nie je opodstatnené, keďže tieto údaje boli uverejnené na základe príkazu ministerstva práce a sociálnych vecí.

16 — BOE č. 298 z 14. decembra 1999, s. 43088.

20. Vo februári 2010 sa dotknutá osoba obrátila na spoločnosť Google Spain a požiadala, aby sa pri zadaní jej mena a priezvisk do vyhľadávača Google vo výsledkoch vyhľadávania nezobrazovali nijaké odkazy na noviny. Google Spain postúpila žiadosť spoločnosti Google Inc. so sídlom v Kalifornii (Spojené štáty), keďže sa domnievala, že posledná uvedená spoločnosť je spoločnosťou poskytujúcou službu vyhľadávania na internete.

21. Dotknutá osoba následne podala sťažnosť na AEPD, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti vydavateľovi odstrániť alebo opraviť uverejnenie tak, aby sa jej osobné údaje nezobrazovali, alebo použiť nástroje, ktoré poskytujú vyhľadávače, na ochranu jej osobných údajov. Tiež žiadala uložiť spoločnosti Google Spain alebo spoločnosti Google Inc. povinnosť odstrániť alebo skryť jej údaje tak, aby sa už nezobrazovali vo výsledkoch vyhľadávania a neposkytovali odkazy na noviny.

22. Riaditeľ AEPD rozhodnutím z 30. júla 2010 vyhovel sťažnosti dotknutej osoby podanej proti spoločnostiam Google Spain a Google Inc. a vyzval ich, aby prijali potrebné opatrenia na odstránenie údajov zo svojich indexov a znemožnili prístup k údajom v budúcnosti, ale zamietol sťažnosť podanú proti vydavateľovi. Rozhodol tak preto, lebo uverejnenie údajov v tlači bolo z právneho hľadiska odôvodnené. Google Spain a Google Inc. podali žaloby na vnútroštátny súd, ktorými sa domáhali zrušenia rozhodnutia AEPD.

23. Vnútroštátny súd prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Pokiaľ ide o územnú pôsobnosť [smernice] a v dôsledku toho aj španielskej právnej úpravy ochrany údajov:

1.1. Má sa vychádzať z toho, že existuje ‚ustanovenie [sídlo – *neoficiálny preklad*]‘ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) [smernice], keď ide o jeden alebo viacero takýchto prípadov:

— spoločnosť, ktorá je poskytovateľom vyhľadávača, si zriadi v členskom štáte pobočku alebo dcérsku spoločnosť určenú na podporu a predaj reklamného priestoru vyhľadávača, ktorá zameriava svoju činnosť na obyvateľov tohto štátu,

alebo

— materská spoločnosť určí dcérsku spoločnosť so sídlom v tomto členskom štáte za svojho zástupcu a prevádzkovateľa dvoch konkrétnych registračných systémov, ktoré súvisia s údajmi zákazníkov, ktorí uzavreli s uvedenou spoločnosťou zmluvu o reklame,

alebo

— pobočka alebo dcérska spoločnosť so sídlom v členskom štáte postupuje materskej spoločnosti, ktorá má sídlo mimo územia Európskej únie, žiadosti a požiadavky, ktoré jej adresujú tak dotknuté osoby, ako aj príslušné orgány v súvislosti s dodržiavaním práva na ochranu údajov, aj keď sa táto spolupráca uskutočňuje dobrovoľne?

1.2. Má sa článok 4 ods. 1 písm. c) [smernice] vykladať v tom zmysle, že dochádza k ‚používaniu zariadenia umiestneného na území uvedeného členského štátu‘,

keď vyhľadávač používa vyhľadávacie programy alebo roboty na vyhľadanie a vytvorenie indexu informácií uložených na internetových stránkach umiestnených na serveroch tohto členského štátu

alebo



keď vyhľadávač používa vlastné doménové meno členského štátu a usmerňuje vyhľadávanie a výsledky podľa jazyka tohto členského štátu?

1.3. Možno považovať za používanie zariadenia v zmysle článku 4 ods. 1 písm. c) [smernice] dočasné uschovávanie informácií zaradených do indexu internetovými vyhľadávačmi? Ak je odpoveď na túto otázku kladná, možno vychádzať z toho, že toto kritérium väzby je splnené, keď spoločnosť odmietne oznámiť miesto, kde uschováva tieto indexy, s odkazom na konkurenčné dôvody?

1.4. Bez ohľadu na odpoveď na predchádzajúce otázky a osobitne v prípade, ak by [Súdny dvor] konštatoval, že kritériá väzby stanovené v článku 4 smernice nie sú splnené:

Má sa [smernica] uplatniť v oblasti ochrany údajov vzhľadom na článok 8 [Charty] v členskom štáte, kde sa nachádza ťažisko konfliktu a kde je možná účinnejšia ochrana práv občanov Európskej únie?

2. Pokiaľ ide o činnosť vyhľadávačov ako poskytovateľov obsahu v súvislosti so [smernicou]:

2.1. V súvislosti s činnosťou internetového vyhľadávača spoločnosti ‚Google‘ ako poskytovateľa obsahu, ktorá spočíva vo vyhľadávaní informácií, ktoré na sieti zverejnili alebo umiestili tretie osoby, ich automatickom spracovaní do indexu, ich dočasnom uschovaní a napokon v ich sprístupnení používateľom internetu v určitom preferenčnom poradí, keď uvedené informácie obsahujú osobné údaje tretích osôb:

Má sa taká činnosť, aká bola opísaná vyššie, považovať za činnosť, na ktorú sa vzťahuje pojem ‚spracovanie... údajov‘ uvedený v článku 2 písm. b) [smernice]?

2.2. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku a tiež v súvislosti s činnosťou, aká bola opísaná vyššie: Má sa článok 2 písm. d) [smernice] vykladať v tom zmysle, že spoločnosť, ktorá spravuje vyhľadávač ‚Google‘, je ‚prevádzkovateľom‘ zodpovedným za osobné údaje uvedené na internetových stránkach, ktoré spracováva do indexov?

2.3. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku: Môže vnútroštátny orgán kontroly údajov (v tomto prípade [AEPD]) v rámci ochrany práv uvedených v článku 12 písm. b) a v článku 14 písm. a) [smernice] priamo žiadať od vyhľadávača spoločnosti ‚Google‘ vymazanie informácie zverejnenej tretími osobami z jej indexov bez toho, aby sa predtým alebo súčasne obrátil na majiteľa internetovej stránky, na ktorej sa uvedená informácia nachádza?

2.4. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku: Bola by povinnosť vyhľadávačov chrániť tieto práva vylúčená, ak by informácia, ktorá obsahuje osobné údaje, bola legálne zverejnená tretími osobami a ponechaná na pôvodnej internetovej stránke?

3. V súvislosti s rozsahom práva na odstránenie a/alebo vznesenie námietok v spojení s právom na zabudnutie sa kladie táto otázka:

3.1. Majú sa práva na vymazanie a zablokovanie údajov upravené v článku 12 písm. b) a právo na vznesenie námietok upravené v článku 14 písm. a) [smernice] vykladať v tom zmysle, že dotknutá osoba sa môže obrátiť na vyhľadávače s cieľom zabrániť zaradeniu informácie týkajúcej sa jej osoby, ktorá bola zverejnená na internetových stránkach tretích osôb, do indexu a na základe svojej vôle žiadať, aby táto informácia nebola známa používateľom internetu, ak zastáva názor, že táto informácia jej môže spôsobiť ujmu, alebo ak si želá, aby sa na ňu zabudlo, aj keď ide o informáciu, ktorú legálne zverejnili tretie osoby?“

24. Písomné pripomienky predložili Google, španielska, grécka, talianska, rakúska a poľská vláda, ako aj Európska komisia. Všetky tieto subjekty s výnimkou poľskej vlády, ako aj zástupca dotknutej osoby sa zúčastnili na pojednávaní 26. februára 2013, kde vystúpili so svojimi ústnymi prednesmi.

#### IV – Predbežné pripomienky

##### A – Úvodné poznámky

25. Kľúčovou otázkou v prejednávanej veci je, ako sa má vykladať úloha poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov z hľadiska platných právnych nástrojov Únie týkajúcich sa ochrany údajov a najmä smernice. Preto je užitočné uviesť najprv niekoľko pripomienok týkajúcich sa vývoja ochrany údajov, internetu a internetových vyhľadávačov.

26. V čase rokovaní o smernici a jej prijatí v roku 1995<sup>17</sup> jej bola priznaná široká vecná pôsobnosť. Cieľom bolo prispôbiť sa technickému vývoju v oblasti spracovania údajov prevádzkovateľmi, ktoré bolo decentralizovanejšie ako archivačné systémy založené na tradičných centralizovaných databázach a ktoré sa vzťahovalo aj na nové druhy osobných údajov, ako sú obrazové snímky, a postupy spracovania, ako je vyhľadávanie ľubovoľného textu.<sup>18</sup>

27. V roku 1995 bol všeobecný prístup k internetu novým javom. V súčasnosti, po takmer dvoch desaťročiach, sa množstvo digitalizovaného obsahu dostupného na internete niekoľkonásobne zväčšilo. Možno sa k nemu ľahko dostať, prehliadnuť si ho a šíriť ho prostredníctvom sociálnych médií a tiež ho sťahovať na rôzne zariadenia, ako sú tablety, smartfóny a laptopy. Je však jasné, že normotvorca Spoločenstva nepredvídal rozvoj internetu do podoby komplexného celosvetového úložiska informácií, ku ktorému sa možno odšadiaľ dostať a prehľadávať ho.

28. Podstatou tohto prejudiciálneho konania je skutočnosť, že internet rozširuje a uľahčuje šírenie informácií dosiaľ nepoznaným spôsobom.<sup>19</sup> Podobne ako vynájdenie kníhtlače v 15. storočí umožnilo zhotovenie neobmedzeného počtu rozmnoženín, ktoré sa predtým museli písať ručne, ukladanie materiálu na internet umožňuje široký prístup k informáciám, ktoré predtým bolo možné nájsť len po namáhavom hľadaní a len na určitých miestach. Všeobecný prístup k informáciám na internete je možný všade, s výnimkou tých krajín, kde orgány rôznymi technickými prostriedkami (ako napríklad elektronický firewall) obmedzili prístup k internetu alebo kde je prístup k telekomunikáciám kontrolovaný alebo veľmi obmedzený.

29. V dôsledku tohto vývoja má smernica v modernom svete prekvapivo širokú potenciálnu pôsobnosť. Predstavme si, že profesor európskeho práva si z internetovej stránky Súdneho dvora stiahol na svoj laptop základnú judikatúru Súdneho dvora. Z hľadiska smernice by bolo možné považovať tohto profesora za „prevádzkovateľa“ zodpovedného za osobné údaje pochádzajúce od tretej osoby. Tento profesor má súbory obsahujúce osobné údaje, ktoré sú automaticky spracované na vyhľadávanie a nahliadnutie v súvislosti s činnosťami, ktoré nie sú len osobné a netýkajú sa len domácnosti. V skutočnosti zrejme každý, kto si v súčasnosti číta noviny na tablete alebo sleduje sociálne médiá na smartfóne, vykonáva spracovanie osobných údajov automatickými prostriedkami a potenciálne by

17 — Podľa jej odôvodnenia 11 „zásady osobných práv a slobôd [zásady ochrany osobných práv a slobôd – *neoficiálny preklad*], najmä práva na súkromie, ktoré obsahuje táto smernica, sú jej hlavným zmyslom a zosilňujú práva a slobody obsiahnuté v Dohovore Rady Európy z 28. januára 1981 na ochranu osôb s ohľadom na automatizované spracovanie osobných údajov“.

18 — Stanovisko pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 č. 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“ (WP 169), s. 3 a 4.

19 — Napríklad rozsudok z 25. októbra 2011, eDate Advertising a Martinez (C-509/09 a C-161/10, Zb. s. I-10269, bod 45).

mohol patriť do pôsobnosti smernice v rozsahu, v akom túto činnosť nevykonáva len ako súkromná osoba.<sup>20</sup> Okrem toho zo širokého výkladu základného práva na súkromie, ktorý podal Súdny dvor v súvislosti s ochranou údajov, vyplýva, že každú ľudskú komunikáciu elektronickými prostriedkami možno preskúmať na základe tohto práva.

30. Za súčasného stavu sa široké definície osobných údajov, spracovania osobných údajov a prevádzkovateľa v dôsledku technického vývoja môžu vzťahovať na nevídane široký rozsah nových skutkových situácií. Je to tak preto, lebo mnoho, či dokonca väčšina internetových stránok a súborov, ktoré sú prostredníctvom nich dostupné, zahŕňa osobné údaje, ako sú mená žijúcich fyzických osôb. V dôsledku toho musí Súdny dvor pri výklade pôsobnosti smernice uplatniť zásadu logického uvažovania, inak povedané zásadu proporcionality, s cieľom zabrániť neprimeraným a prehnaným právnym následkom. Súdny dvor už uplatnil tento umiernený prístup vo veci Lindqvist, v ktorej zamietol výklad, ktorý mohol viesť k neprimerane širokej pôsobnosti článku 25 smernice týkajúceho sa prenosu osobných údajov do tretích krajín v súvislosti s internetom.<sup>21</sup>

31. V prejednávanej veci bude preto potrebné nájsť správnu a primeranú rovnováhu, ktorá zodpovedá zásade proporcionality, medzi ochranou osobných údajov, koherentným výkladom cieľov informačnej spoločnosti a oprávnenými záujmami hospodárskych subjektov a používateľov internetu vo všeobecnosti. Hoci smernica nebola od jej prijatia v roku 1995 zmenená ani doplnená, jej uplatneniu na predtým neznáme situácie sa nedalo zabrániť. Ide o zložitú oblasť, kde právo naráža na nové technológie. Stanoviská prijaté pracovnou skupinou zriadenou podľa článku 29 poskytujú v tejto súvislosti užitočné informácie.<sup>22</sup>

#### B – Internetové vyhľadávače a ochrana údajov

32. Pri rozbere právneho postavenia internetového vyhľadávača v súvislosti s predpismi týkajúcimi sa ochrany údajov treba poznamenať nasledujúce skutočnosti.<sup>23</sup>

33. Po prvé internetový vyhľadávač vo svojej základnej forme v zásade nevytvára nový nezávislý obsah. Vo svojej najjednoduchšej forme len uvádza, kde možno nájsť už existujúci obsah sprístupnený tretími osobami na internete, tým, že poskytne hypertextové prepojenie na internetovú stránku, ktorá obsahuje vyhľadávané slová.

34. Po druhé výsledky vyhľadávania zobrazené internetovým vyhľadávačom nie sú založené na prehľadaní celého World Wide Web v reálnom čase, ale sú zozbierané z obsahu, ktorý internetový vyhľadávač predtým spracoval. To znamená, že internetový vyhľadávač vybral obsah z existujúcich internetových stránok a skopíroval ho na svoje vlastné zariadenia, kde ho zanalyzoval a zindexoval. Tento vybraný obsah obsahuje osobné údaje, pokiaľ ich obsahujú zdrojové internetové stránky.

20 — V novinách sú zvyčajne uvedené osobné údaje, ako napríklad mená fyzických osôb. Tieto osobné údaje sa spracovávajú, ak sa automaticky prehliadajú. Toto spracovanie patrí do pôsobnosti smernice, pokiaľ ho nevykonáva fyzická osoba v priebehu výlučne osobnej činnosti alebo činnosti týkajúcej sa výlučne domácnosti. Pozri článok 2 písm. a) a b) a článok 3 ods. 2 smernice. Okrem toho čítanie tlačenej dokumentu alebo zobrazovanie obrázkov, ktoré obsahujú osobné údaje, tiež predstavuje ich spracovanie. Pozri DAMMANN, U., SIMITIS, S.: *EG-Datenschutzrichtlinie*. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 1997, s. 110.

21 — Pozri rozsudok Lindqvist (už citovaný, body 67 až 70), pokiaľ ide o výklad článku 25 smernice.

22 — Tieto stanoviská sú dostupné na [http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm).

23 — Internetové vyhľadávače sa neustále rozvíjajú a v týchto návrhoch uvediem len prehľad najdôležitejších znakov, ktoré sú relevantné pre prejednávanú vec.



35. Po tretie na to, aby výsledky boli prístupnejšie pre používateľa, internetové vyhľadávače často zobrazujú popri prepojení na pôvodnú internetovú stránku aj doplňujúci obsah. Môžu to byť výňatky z textu, audiovizuálny obsah alebo dokonca momentné snímky zdrojových internetových stránok. Tieto prehľady možno aspoň sčasti získať zo zariadení poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov a nie v reálnom čase z pôvodnej internetovej stránky. To znamená, že poskytovateľ služby má v skutočnosti v držbe takto zobrazované informácie.

### C – Regulácia internetových vyhľadávačov

36. Európska únia pripisuje rozvoju informačnej spoločnosti veľký význam. V tejto súvislosti bola zohľadnená aj úloha sprostredkovateľov informačnej spoločnosti. Takíto sprostredkovatelia spájajú poskytovateľov obsahu s používateľmi internetu. Osobitná úloha sprostredkovateľov bola uznaná napríklad v smernici (odôvodnenie 47 smernice), v smernici 2000/31 o elektronickom obchode<sup>24</sup> (článok 21 ods. 2 a odôvodnenie 18 tejto smernice), ako aj v stanovisku č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29. Úloha poskytovateľov internetových služieb sa považuje za kľúčovú pre informačnú spoločnosť a ich zodpovednosť za obsah pochádzajúci od tretích osôb, ktorý prenášajú a/alebo uschovávajú, bol obmedzený s cieľom uľahčiť ich oprávnené činnosti.

37. Úloha a právne postavenie poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov nie sú v predpisoch Únie výslovne upravené. „Nástroje na vyhľadávanie informácií“ ako také sa poskytujú „na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“, a teda predstavujú službu informačnej spoločnosti spočívajúcu v poskytovaní nástrojov, ktoré umožňujú vyhľadávanie údajov, prístup k údajom a prehliadanie údajov. Poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov, ako napríklad Google, ktorí neposkytujú svoje služby za odmenu od používateľov internetu, ako takí však podľa všetkého nepatria do pôsobnosti smernice 2000/31 o elektronickom obchode.<sup>25</sup>

38. Napriek tomu je potrebné posúdiť ich postavenie z hľadiska právnych zásad, na ktorých sú založené obmedzenia zodpovednosti poskytovateľov internetových služieb. Inak povedané, treba preskúmať, do akej miery sú činnosti vykonávané poskytovateľom služieb internetových vyhľadávačov z hľadiska zásad zodpovednosti podobné službám vymenovaným v smernici 2000/31 o elektronickom obchode (prenos, jednoduché ukladanie informácií v pamäti, uloženie informácií na hostiteľskom počítači) alebo službe prenosu spomenutej v odôvodnení 47 smernice a do akej miery poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov koná ako poskytovateľ obsahu v pravom zmysle slova.

### D – Úloha a zodpovednosť vydavateľov zdrojových internetových stránok

39. Súdny dvor v rozsudku Lindqvist konštatoval, že „operácia spočívajúca v zobrazení osobných údajov na internetovej stránke je [spracovaním osobných údajov]“.<sup>26</sup> Okrem toho „podľa súčasných technických a elektronických postupov predpokladom zobrazenia informácií na internete je uloženie tejto stránky na server a uskutočnenie nevyhnutných operácií, ktorými sa táto stránka sprístupní osobám pripojeným na internet. Tieto operácie sú aspoň sčasti vykonávané automatizované“. Súdny dvor dospel k záveru, že „operácia, ktorou sa odkazuje na internetovej stránke na rôzne osoby a ktorou sa tieto osoby identifikujú buď prostredníctvom ich mena, alebo iným spôsobom... predstavuje ‚úplne alebo čiastočne automatizované spracovanie osobných údajov‘ v zmysle článku 3 ods. 1 [smernice]“.

24 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399).

25 — Pozri odôvodnenie 18 a článok 2 písm. a) smernice 2000/31 o elektronickom obchode v spojení s článkom 1 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8).

26 — Rozsudok už citovaný, body 25 až 27.

40. Z vyššie uvedených konštatovaní v rozsudku Lindqvist vyplýva, že vydavateľ zdrojových internetových stránok obsahujúcich osobné údaje je prevádzkovateľom zodpovedným za spracovanie osobných údajov v zmysle smernice. Vydavateľ je z tohto dôvodu viazaný všetkými povinnosťami, ktoré smernica ukladá prevádzkovateľom.

41. Zdrojové internetové stránky sa uchovávajú na hosťiteľských serveroch pripojených k internetu. Vydavateľ zdrojových internetových stránok môže pri prevádzke internetových vyhľadávačov využiť „vylučovacie kódy“<sup>27</sup>. Vylučovacie kódy dávajú vyhľadávačom príkaz nezaraďiť do indexu alebo neuložiť zdrojovú internetovú stránku alebo ju nezobraziť vo výsledkoch vyhľadávania.<sup>28</sup> Ich používanie svedčí o tom, že vydavateľ nechce, aby určité informácie uvedené na zdrojovej internetovej stránke boli vybraté na šírenie prostredníctvom vyhľadávačov.

42. Preto má vydavateľ z technického hľadiska možnosť zahrnúť do svojich internetových stránok vylučovacie kódy obmedzujúce indexáciu a archiváciu stránky a tým zlepšiť ochranu osobných údajov. V krajnom prípade môže vydavateľ vymazať stránku z hosťiteľského servera, znovu ju uverejniť bez sporných osobných údajov a vyžadovať aktualizáciu stránky vo vyrovnávacej pamäti vyhľadávačov.

43. Ten, kto uverejní obsah na zdrojovej internetovej stránke, je teda ako prevádzkovateľ zodpovedný za osobné údaje uverejnené na stránke a v tejto súvislosti má rôzne prostriedky na splnenie svojich povinností. Toto usmernenie právnej zodpovednosti je v súlade s ustálenými zásadami zodpovednosti vydavateľa v kontexte tradičných médií.<sup>29</sup>

44. Táto zodpovednosť vydavateľa však nezaručuje, že problémy ochrany údajov možno definitívne vyriešiť len prostredníctvom prevádzkovateľov zdrojových internetových stránok. Ako uviedol vnútroštátny súd, je možné, že tie isté osobné údaje boli uverejnené na nespočetných stránkach, čo môže sťažiť, či dokonca znemožniť vyhľadanie a nadviazanie kontaktu so všetkými príslušnými vydavateľmi. Okrem toho vydavateľ môže mať sídlo v tretej krajine a predmetné internetové stránky nemusia spadať do pôsobnosti predpisov Únie týkajúcich sa ochrany údajov. Tiež môžu existovať právne prekážky – tak ako v prejednávanom prípade, keď sa ponechanie pôvodného uverejnenia na internete považuje za legálne.

45. Všeobecná dostupnosť informácií na internete je skutočne založená na internetových vyhľadávačoch, lebo nájdenie relevantných informácií by bolo bez nich príliš komplikované a ťažké a prinášalo by obmedzené výsledky. Ako vnútroštátny súd správne poznamenáva, na získanie informácie o oznámeniach o nútenom predaji majetku dotknutej osoby by v minulosti bolo potrebné navštíviť archívy novín. V súčasnosti túto informáciu možno získať zadaním jej mena do internetového vyhľadávača a to značne zefektívňuje šírenie takých informácií a zároveň zintenzívňuje zásah do práv dotknutej osoby. Internetové vyhľadávače možno použiť na vytvorenie podrobných profilov fyzických osôb prostredníctvom vyhľadávania a zberu ich osobných údajov. Práve obava spojená s vytváraním profilov fyzických osôb však bola podnetom na prijatie moderných predpisov týkajúcich sa ochrany údajov.<sup>30</sup>

27 — Typický súčasný vylučovací kód (alebo protokol na vylúčenie robotov) sa nazýva „robots.txt“; pozri <http://en.wikipedia.org/wiki/Robots.txt> alebo <http://www.robotstxt.org/>.

28 — Vylučovacie kódy však technicky nebránia indexovaniu alebo zobrazovaniu, ale poskytovateľ služby, ktorý prevádzkuje vyhľadávač, sa môže rozhodnúť, že ich bude ignorovať. Významní poskytovatelia služieb vyhľadávačov, vrátane spoločnosti Google, tvrdia, že rešpektujú také kódy zahrnuté v zdrojovej internetovej stránke. Pozri stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14.

29 — Pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva K. U. v. Fínsko z 2. decembra 2008 (stážnosť č. 2872/02, ESLP 2008, § 43 a § 48), v ktorom sa hovorí o existencii pozitívnych povinností, ktoré vyplývajú z účinného rešpektovania súkromného a rodinného života. Tieto povinnosti môžu zahŕňať prijatie opatrení určených na zaručenie rešpektovania súkromného života aj v oblasti vzájomných vzťahov medzi jednotlivcami. Vo veci K. U. v. Fínsko mal štát pozitívnu povinnosť zaručiť dostupnosť účinného prostriedku nápravy proti vydavateľovi.

30 — Internet však nie je jednou veľkou databázou vytvorenou „veľkým bratom“, ale decentralizovaným systémom informácií pochádzajúcich z nespočetných nezávislých zdrojov, kde dostupnosť a šírenie informácií závisí od sprostredkovateľských služieb, ktoré ako také nemajú nič spoločné s obsahom.

46. Preto je dôležité preskúmať zodpovednosť poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov vo vzťahu k osobným údajom uverejneným na zdrojových internetových stránkach tretích osôb, ktoré sú dostupné prostredníctvom vyhľadávačov uvedených poskytovateľov. Inak povedané, Súdny dvor má v prejednávanej veci posúdiť otázku „sekundárnej zodpovednosti“ tejto kategórie poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorá je podobná otázke, ktorou sa zaoberal vo svojej judikatúre týkajúcej sa ochranných známk a internetových obchodov.<sup>31</sup>

#### E – Činnosti poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov

47. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov môže vykonávať rôzne druhy činností. Povaha a posúdenie týchto činností z hľadiska ochrany údajov však môžu byť odlišné.

48. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov môže automaticky získavať osobné údaje týkajúce sa svojich používateľov<sup>32</sup>, teda osôb, ktoré zadávajú vyhľadávané slová do vyhľadávača. Tieto automaticky prenášané údaje môžu zahŕňať ich adresu IP, preferencie používateľa (jazyk a pod.) a samozrejme samotné vyhľadávané slová, ktoré v prípade takzvaného egosurfingu (teda keď používateľ uvedie ako vyhľadávané slovo svoje vlastné meno) ľahko odhalia identitu používateľov. Okrem toho, pokiaľ ide o osoby, ktoré majú používateľské účty a ktoré sa teda samy registrovali, ich osobné údaje, ako sú mená, emailové adresy a telefónne čísla, takmer vždy skončia v rukách poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov.

49. Príjmy poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov nepochádzajú od používateľov, ktorí zadajú vyhľadávané slová do vyhľadávača, ale od inzerentov, ktorí si kúpia vyhľadávané slová ako kľúčové slová, aby sa ich inzercia zobrazovala súčasne s výsledkami vyhľadávania tohto kľúčového slova.<sup>33</sup> Je zrejmé, že poskytovateľ služby získava osobné údaje týkajúce sa inzerentov.

50. Toto prejudiciálne konanie sa však týka spoločnosti Google len ako poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov v súvislosti s údajmi, vrátane osobných údajov, uverejnenými na zdrojových internetových stránkach tretích osôb, ktoré vyhľadávač spoločnosti Google spracováva a indexuje. Preto problémy používateľov a inzerentov, na ktorých údaje sa smernica nepochybne vzťahuje v súvislosti s ich vzťahom so spoločnosťou Google, nemajú vplyv na analýzu druhej skupiny prejudiciálnych otázok. Pokiaľ však ide o otázky týkajúce sa právomoci v prvej skupine prejudiciálnych otázok, tieto skupiny zákazníkov môžu byť relevantné.

#### V – Prvá skupina otázok týkajúcich sa územnej pôsobnosti smernice

##### A – Úvod

51. Prvá skupina prejudiciálnych otázok sa týka výkladu článku 4 smernice, pokiaľ ide o kritériá určujúce územnú pôsobnosť vnútroštátnych vykonávacích predpisov.

52. Vnútroštátny súd rozdelil svoje prejudiciálne otázky týkajúce sa územnej pôsobnosti španielskych predpisov o ochrane údajov na štyri podotázky. Prvá podotázka sa týka pojmu „ustanovenie [sídlo – *neoficiálny preklad*]“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice a druhá okolností, za ktorých dochádza k „používaniu zariadenia umiestneného na území uvedeného členského štátu“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. c) smernice. Treťou podotázkou sa vnútroštátny súd pýta, či možno považovať

31 — Pozri v tejto súvislosti bod 54 a nasl. návrhov, ktoré som predniesol v už citovanej veci L'Oréal a i.

32 — To zodpovedá tretej situácii spomenutej v bode 3 týchto návrhov.

33 — Pokiaľ ide o príklad systému reklamy na základe kľúčových slov (AdWords od spoločnosti Google), pozri rozsudok Google France a Google (už citovaný, body 22 a 23). Pozri tiež rozsudky z 25. marca 2010, BergSpechte (C-278/08, Zb. s. I-2517, body 5 až 7); Portakabin (už citovaný, body 8 až 10), a Interflora a Interflora British Unit (už citovaný, body 9 až 13).

za používanie zariadenia dočasné uschovávanie informácií zaradených do indexu internetovými vyhľadávačmi a – v prípade kladnej odpovede na túto otázku – či možno predpokladať, že toto kritérium väzby je splnené, keď spoločnosť odmietne oznámiť miesto, kde uschováva tieto indexy. Štvrtou podotázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa právne predpisy prijaté na prebratie smernice majú vzhľadom na článok 8 Charty uplatniť v členskom štáte, kde sa nachádza ťažisko sporu a kde je možná účinnejšia ochrana práv občanov Európskej únie.

53. Najprv sa budem zaoberať poslednou podotázkou, ktorú vnútroštátny súd položil „bez ohľadu na odpoveď na predchádzajúce otázky a osobitne v prípade, ak by [Súdny dvor] konštatoval, že kritériá väzby stanovené v článku 4 smernice nie sú splnené“.

#### B – Geografické ťažisko sporu samo osebe nestačí na uplatnenie smernice

54. Podľa článku 51 ods. 2 Charty táto charta nerozširuje rozsah pôsobnosti práva Únie nad rámec právomocí Únie, ani nezakladá žiadnu novú právomoc ani úlohu pre Úniu, ani nemení právomoci a úlohy vymedzené v zmluvách.<sup>34</sup> Táto zásada sa vzťahuje aj na článok 8 Charty týkajúci sa ochrany osobných údajov. Preto z výkladu smernice v súlade s Chartou nemôžu vyplynúť žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok územnú uplatniteľnosť vnútroštátnych predpisov prijatých na prebratie smernice, okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 4 ods. 1 smernice. Článok 8 Charty sa musí, prirodzene, vziať do úvahy pri výklade pojmov použitých v článku 4 ods. 1 smernice, ale kritériá väzby vymedzené normotvorcom Únie nemožno nahradiť úplne novým kritériom na základe tohto základného práva.<sup>35</sup>

55. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 správne zdôraznila, že územná pôsobnosť smernice a vnútroštátnych vykonávacích predpisov vyplýva buď z umiestnenia sídla prevádzkovateľa, alebo z umiestnenia prostriedkov alebo zariadenia, ktoré sa používa, ak je prevádzkovateľ usadený mimo EHP. Štátna príslušnosť alebo miesto obvyklého pobytu dotknutých osôb ani fyzické umiestnenie osobných údajov nie je rozhodujúce.<sup>36</sup>

56. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 navrhla, aby sa v budúcich predpisoch zohľadnilo príslušné zameranie na jednotlivcov v súvislosti s prevádzkovateľmi, ktorí nie sú usadení v Únii.<sup>37</sup> Podľa návrhu všeobecného nariadenia o ochrane údajov z roku 2012 predloženého Komisiou<sup>38</sup> má byť ponuka tovarov alebo služieb dotknutým osobám s bydliskom v Únii faktorom, ktorý má za následok uplatniteľnosť predpisov Únie týkajúcich sa ochrany údajov na prevádzkovateľov z tretích krajín. Takýto prístup, ktorý spája územnú uplatniteľnosť predpisov Únie s verejnosťou, na ktorú je činnosť zameraná, je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa uplatniteľnosti smernice 2000/31 o elektronickom obchode<sup>39</sup>, nariadenia č. 44/2001<sup>40</sup> a smernice 2001/29<sup>41</sup> na cezhraničné situácie.

34 — Rozsudky z 5. októbra 2010, McB. (C-400/10 PPU, Zb. s. I-8965, body 51 a 59); z 15. novembra 2011, Dereci a i. (C-256/11, Zb. s. I-11315, body 71 a 72); z 8. novembra 2012, Iida (C-40/11, bod 78), a z 26. februára 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, bod 23).

35 — Súdny dvor napríklad vo svojom rozsudku McB. neprijal extenzívny výklad pojmu „opatrovnícke právo“ uvedeného v článku 2 bode 9 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, s. 1; Mím. vyd. 19/006, s. 243), založený na článku 7 Charty. Ak však ustanovenie predpisu Únie nemožno vykladať v súlade so základnými právami chránenými právom Únie, je potrebné vyhlásiť toto ustanovenie za neplatné. Pozri rozsudok z 1. marca 2011, Association belge des Consommateurs Test-Achats a i. (C-236/09, Zb. s. I-773, body 30 až 34).

36 — Stanovisko pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 č. 8/2010 k uplatniteľným právnym predpisom (WP 179), s. 8.

37 — Stanovisko pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 č. 8/2010, s. 24 a 31.

38 — Článok 3 ods. 2 písm. a) návrhu predloženého Komisiou.

39 — Pozri už citovaný rozsudok L'Oréal a i. a smernicu 2000/31 o elektronickom obchode.

40 — Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mím. vyd. 19/004, s. 42); rozsudky zo 7. decembra 2010, Pammer a Hotel Alpenhof (C-585/08 a C-144/09, Zb. s. I-12527), a Wintersteiger (už citovaný). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Pinckney (v konaní pred Súdnym dvorom).

41 — Smernica 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 167, s. 10; Mím. vyd. 17/001, s. 230) a rozsudok z 21. júna 2012, Donner (C-5/11).



57. Naproti tomu, kritérium verejnosti, na ktorú je činnosť zameraná, ktorú v prejednávacom prípade tvoria španielski používatelia internetového vyhľadávača spoločnosti Google, u ktorých mohlo v dôsledku sporných oznámení dôjsť k zhoršeniu povesti dotknutej osoby, podľa všetkého nie je faktorom, ktorý zakladá územnú uplatniteľnosť smernice a vnútroštátnych predpisov prijatých na jej prebratie.

58. Preto skutočnosť, že ťažisko sporu sa nachádza v Španielsku, nemožno pridať ku kritériám uvedeným v článku 4 ods. 1 smernice, ktorý podľa môjho názoru úplne harmonizuje územnú pôsobnosť predpisov členských štátov týkajúcich sa ochrany údajov. To platí bez ohľadu na to, či je takým ťažiskom štátna príslušnosť alebo bydlisko konkrétnej dotknutej osoby, umiestnenie sporných osobných údajov na internetovej stránke novín alebo skutočnosť, že španielska internetová stránka spoločnosti Google bola osobitne zameraná na španielsku verejnosť.<sup>42</sup>

59. Preto navrhujem, aby Súdny dvor v prípade, ak bude považovať za potrebné odpovedať na túto otázku, odpovedal na štvrtú podotázku záporne.

### *C – Uplatniteľnosť kritéria „sídla v Únii“ na poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov z tretej krajiny*

60. Podľa článku 4 ods. 1 smernice je primárnym faktorom, ktorý zakladá územnú uplatniteľnosť vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa ochrany údajov, spracovanie osobných údajov vykonávané v kontexte činností sídla prevádzkovateľa na území členského štátu. Okrem toho, ak prevádzkovateľ nie je usadený na území Únie, ale na spracovanie osobných údajov používa prostriedky alebo zariadenie<sup>43</sup> umiestnené na území členského štátu, uplatnia sa predpisy tohto členského štátu, pokiaľ sa takéto zariadenie alebo prostriedky nepoužívajú iba na účely tranzitu cez územie Únie.

61. Ako bolo uvedené vyššie, smernica a jej článok 4 boli prijaté pred rozmachom poskytovania on-line služieb na internete. Znenie tohto ustanovenia je v tejto súvislosti navyše nekonzistentné a neúplné.<sup>44</sup> Nie je prekvapujúce, že odborníci na ochranu údajov majú značné ťažkosti pri jeho výklade v súvislosti s internetom. Príkladom týchto problémov sú skutkové okolnosti prejednávanej veci.

62. Google Inc. je kalifornská spoločnosť s pobočkami v rôznych členských štátoch Únie. Jej činnosť v Európe do určitej miery koordinuje jej írská dcérska spoločnosť. V súčasnosti má dátové centrá minimálne v Belgicku a Fínsku. Informácie o presnej polohe nástrojov súvisiacich s jej vyhľadávačom nie sú známe. Google tvrdí, že v Španielsku nedochádza v súvislosti s jej vyhľadávačom k nijakému spracovaniu osobných údajov. Google Spain koná ako obchodná zástupkyňa spoločnosti Google pre jej reklamné činnosti. V tomto postavení prevzala Google Spain zodpovednosť za spracovanie osobných údajov týkajúcich sa jej španielskych inzerentov. Google popiera, že by jej vyhľadávač vykonával akékoľvek operácie na hostiteľských serveroch zdrojových internetových stránok alebo že by zhromažďoval informácie prostredníctvom súborov „cookies“ od neregistrovaných používateľov jej vyhľadávača.

42 — V návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je uvedené, čo sa má rozumieť pod pojmom „ťažisko“, ale tento výraz použil generálny advokát Cruz Villalón v bodoch 32 a 55 návrhov, ktoré predniesol v už citovanej veci eDate Advertising a Martinez.

43 — Stanovisko č. 8/2010 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 8 a 9. Pracovná skupina tiež poukazuje na to, že slovo „zariadenie“ použité v anglickej verzii smernice je príliš reštriktívne, lebo v ostatných jazykových verziách sa hovorí o „prostriedkoch“, ktorými sú aj nehmotné nástroje, ako napríklad súbory „cookies“ (s. 20 a 21).

44 — Pozri najmä stanovisko pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 č. 8/2010, s. 19, kde sa uvádza, že článok 4 ods. 1 písm. c) smernice by sa mal napriek svojmu zneniu uplatniť, ak prevádzkovateľ má v EÚ sídla, ale ich činnosti nesúvisia s predmetným spracovaním osobných údajov.



63. Za týchto skutkových okolností znenie článku 4 ods. 1 smernice nie je veľmi nápomocné. Google má na území Únie viacero sídel. Táto skutočnosť by podľa doslovného výkladu vylučovala uplatniteľnosť podmienky týkajúcej sa zariadenia stanovenej v článku 4 ods. 1 písm. c) smernice. Na druhej strane nie je jasné, do akej miery a kde v rámci jej pobočiek v Únii dochádza k spracovaniu osobných údajov dotknutých osôb s bydliskom v Únii.

64. Podľa môjho názoru by Súdny dvor mal pristupovať k otázke územnej uplatniteľnosti z hľadiska podnikateľského modelu poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov. Ako som uviedol, tento model je spravidla založený na *reklame na základe kľúčových slov*, ktorá je zdrojom príjmov, a teda aj ekonomickým dôvodom poskytovania bezplatného nástroja na vyhľadávanie informácií v podobe vyhľadávača. Subjekt, ktorý poskytuje za reklamu na základe kľúčových slov (v judikatúre Súdneho dvora označovaný ako „poskytovateľ služby odkazov“<sup>45</sup>), je prepojený s internetovým vyhľadávačom. Tento subjekt musí byť zastúpený na vnútroštátnych reklamných trhoch. Z tohto dôvodu si Google založila v mnohých členských štátoch pobočky, ktoré jednoznačne predstavujú sídla v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice. Google má tiež vnútroštátne internetové domény, ako napríklad google.es alebo google.fi. Činnosť vyhľadávača rôznymi spôsobmi zohľadňuje tieto vnútroštátne aspekty pri zobrazovaní výsledkov vyhľadávania, lebo v bežnom modeli financovania reklamy na základe kľúčových slov závisí cena reklamy od počtu kliknutí (zásada „pay-per-click“).<sup>46</sup>

65. Preto sa pripájam k záveru pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, že podnikateľský model poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov sa musí brať do úvahy v tom zmysle, že jeho sídlo má dôležitú úlohu pri spracovaní osobných údajov, ak je spojené so službou, v rámci ktorej sa predáva cieleňá reklama obyvateľom tohto členského štátu.<sup>47</sup>

66. Okrem toho, aj keď je článok 4 smernice založený na jednotnom pojme prevádzkovateľ, pokiaľ ide o jej hmotnoprávne ustanovenia, domnievam sa, že na účely rozhodnutia o predbežnej otázke územnej uplatniteľnosti sa hospodársky subjekt musí považovať za jedinú jednotku, a teda v tomto štádiu analýzy ho nemožno rozdeliť na základe jeho individuálnych činností týkajúcich sa spracovania osobných údajov alebo rôznych skupín dotknutých osôb, ktorých sa jeho činnosti týkajú.

67. Z toho vyplýva, že spracovanie osobných údajov sa uskutočňuje v rámci sídla prevádzkovateľa, ak toto sídlo slúži ako prepojenie medzi službou odkazov a reklamným trhom tohto členského štátu, aj keď k technickým operáciám spracovania údajov dochádza v iných členských štátoch alebo tretích krajinách.

68. Z tohto dôvodu navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú skupinu prejudiciálnych otázok v tom zmysle, že spracovanie osobných údajov sa vykonáva v kontexte činností „usadenia [sídla – *neoficiálny preklad*]“ prevádzkovateľa v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice, ak si spoločnosť, ktorá je poskytovateľom vyhľadávača, zriadi v členskom štáte pobočku alebo dcérsku spoločnosť určenú na podporu a predaj reklamného priestoru vyhľadávača, ktorá zameriava svoju činnosť na obyvateľov tohto štátu.

45 — Pozri rozsudok Google France a Google (už citovaný, bod 23).

46 — Tamže, bod 25, a stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 5 a 6. Je ľahké overiť, že použitie tých istých kľúčových slov na rôznych vnútroštátnych doménach spoločnosti Google môže viesť k zobrazeniu odlišných výsledkov vyhľadávania a reklám.

47 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 10.

## VI – Druhá skupina otázok týkajúcich sa vecnej pôsobnosti smernice

69. Druhá skupina otázok sa týka právneho postavenia poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov, ktorý poskytuje prístup k internetovému vyhľadávaču, z hľadiska ustanovení smernice. Vnútroštátny súd tieto otázky sformuloval tak, že sa týkajú pojmov „spracovanie“ osobných údajov (otázka 2.1) a „prevádzkovateľ“ (otázka 2.2), právomocí vnútroštátneho orgánu na ochranu údajov ukladať povinnosti priamo poskytovateľovi služieb internetových vyhľadávačov (otázka 2.3) a možného vylúčenia ochrany osobných údajov poskytovateľom služieb internetových vyhľadávačov v súvislosti s informáciami legálne zverejnených tretími osobami na internete (otázka 2.4). Tieto dve posledné podotázky sú relevantné len vtedy, ak možno vychádzať z toho, že poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov spracováva osobné údaje uvedené na zdrojových internetových stránkach tretích osôb alebo že je prevádzkovateľom, ktorý za ne zodpovedá.

### A – Spracovanie osobných údajov internetovým vyhľadávačom

70. Prvá podotázka v tejto skupine sa týka uplatniteľnosti pojmov „osobné údaje“ a ich „spracovanie“ na poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov, akým je Google, za predpokladu, že nejde o osobné údaje používateľov alebo inzerentov, ale o osobné údaje zverejnené na zdrojových internetových stránkach tretích osôb, ktoré boli spracované internetovým vyhľadávačom prevádzkovaným poskytovateľom služby. Vnútroštátny súd opisuje toto spracovanie tak, že pozostáva z vyhľadania informácií, ktoré na internete zverejnili alebo umiestili tretie osoby, ich automatického spracovania do indexu, ich dočasného uschovania a napokon ich sprístupnenia používateľom internetu v určitom preferenčnom poradí.

71. Podľa môjho názoru si kladná odpoveď na túto podotázku nevyžaduje rozsiahly rozbor. Pojem osobné údaje je v smernici vymedzený široko, túto širokú definíciu uplatnila pracovná skupina zriadená podľa článku 29 a potvrdil ju aj Súdny dvor.<sup>48</sup>

72. Pokiaľ ide o „spracovanie“, zdrojové internetové stránky môžu zahŕňať a často aj zahŕňajú mená, obrázky, adresy, telefónne čísla, opisy a iné informácie, na základe ktorých možno fyzickú osobu identifikovať. Skutočnosť, že poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov, ktorého vyhľadávač funguje bez akéhokoľvek ľudského zásahu do údajov, ktoré sa zhromažďujú, indexujú a zobrazujú na účely vyhľadávania, „nevie“, že ide o osobné údaje, nemá vplyv na toto konštatovanie.<sup>49</sup> Týka sa to aj skutočnosti, že výskyt osobných údajov na zdrojových internetových stránkach je pre poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov v istom zmysle náhodný, lebo pre poskytovateľa služby, alebo presnejšie pre vyhľadávaciu, analytickú a indexačnú funkciu vyhľadávača zameraného na všetky internetové stránky dostupné na internete, nemusí existovať nijaký technický alebo prevádzkový rozdiel medzi zdrojovou internetovou stránkou obsahujúcou osobné údaje a inou zdrojovou internetovou stránkou, ktorá také údaje neobsahuje.<sup>50</sup> Podľa môjho názoru by však tieto skutočnosti mali mať vplyv na výklad pojmu „prevádzkovateľ“.

48 — Pozri článok 2 písm. a) smernice, podľa ktorého osobné údaje znamenajú „akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby“. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 uvádza vo svojom stanovisku č. 4/2007 k pojmu osobné údaje (WP 136) veľké množstvo príkladov. Súdny dvor potvrdil tento extenzívny výklad vo svojom rozsudku Lindqvist (už citovanom, body 24 až 27). Pozri tiež rozsudky Österreichischer Rundfunk a i. (už citovaný, bod 64); Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (už citovaný, body 35 až 37); zo 16. decembra 2008, Huber (C-524/06, Zb. s. I-9705, bod 43); zo 7. mája 2009, Rijkeboer (C-553/07, Zb. s. I-3889, bod 62); z 19. apríla 2012, Bonnier Audio a i. (C-461/10, bod 93), a Volker und Markus Schecke a Eifert (už citovaný, body 23, 55 a 56).

49 — Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 pripomína, že „nie je nutné, aby sa za osobné údaje považovali informácie, ktoré sú obsiahnuté v štruktúrovanej databáze alebo súbore. Za osobné údaje sa môžu pokladať aj informácie obsiahnuté vo voľnom texte v elektronickom dokumente...“ (pozri stanovisko č. 4/2007, s. 8).

50 — Existujú vyhľadávače alebo funkcie vyhľadávačov, ktoré sa osobitne zameriavajú na osobné údaje, ktoré ako také možno identifikovať na základe ich formy (napríklad čísla sociálneho poistenia) alebo zloženia (reťazce znakov zodpovedajúce menám a priezviskám). Pozri stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14. Takéto vyhľadávače môžu vyvolávať osobitné otázky týkajúce sa ochrany údajov, ktoré vybočujú z rámca týchto návrhov.

73. Prehľadávací funkcia vyhľadávača spoločnosti Google nazývaná „googlebot“ sústavne a systematicky prehľadáva internet a vyžaduje od navštívených internetových stránok, aby jej zaslali kópiu navštívenej podstránky, pričom prechádza z jednej zdrojovej internetovej stránky na druhú na základe hypertextových prepojení medzi stránkami.<sup>51</sup> Kópie takých zdrojových internetových stránok analyzuje indexačný nástroj spoločnosti Google. Reťazce znakov (kľúčové slová a vyhľadávané slová) nájdené na stránkach sa zaznamenávajú do indexu vyhľadávača.<sup>52</sup> Zložitý vyhľadávací mechanizmus spoločnosti Google tiež posudzuje relevantnosť výsledkov vyhľadávania. Kombinácie týchto kľúčových slov s adresami URL, kde možno tieto slová nájsť, tvoria index vyhľadávača. Vyhľadávania začaté používateľmi sa vykonávajú v rámci indexu. Na účely indexácie a zobrazovania výsledkov vyhľadávania sa kópia stránok zaznamená do vyrovnávacej pamäte vyhľadávača.<sup>53</sup>

74. Keď používateľ začne vyhľadávanie, možno zobrazíť kópiu hľadanej zdrojovej internetovej stránky uloženú vo vyrovnávacej pamäti. Používateľ však môže vstúpiť na pôvodnú stránku, ak chce napríklad zobrazíť obrázky, ktoré sa nachádzajú na zdrojovej internetovej stránke. Vyrovnávacia pamäť sa často aktualizuje, ale môžu nastať situácie, keď stránka zobrazená vyhľadávačom nezodpovedá zdrojovým internetovým stránkam na hostiteľskom serveri, lebo bola zmenená alebo vymazaná.<sup>54</sup>

75. Je samozrejmé, že operácie opísané v predchádzajúcich bodoch sa považujú za „spracovanie“ osobných údajov uvedených na zdrojových internetových stránkach, ktoré vyhľadávač kopíruje, indexuje, ukladá do vyrovnávacej pamäte a zobrazuje. Konkrétne dochádza k zberu, zaznamenávaniu, organizácii a uskladneniu takých osobných údajov a môže dôjsť aj k ich používaniu, odhaleniu prenosom, šíreniu alebo sprístupneniu iným spôsobom a kombinácii osobných údajov v zmysle článku 2 písm. b) smernice.

#### B – Pojem „prevádzkovateľ“

76. Prevádzkovateľ<sup>55</sup> znamená podľa článku 2 písm. d) smernice „fyzickú alebo právnickú osobu..., ktor[á] s[ama], alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov“. Podľa môjho názoru podstatou prejednávanej veci je, či a do akej miery sa táto definícia vzťahuje na poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov.

77. Všetci účastníci konania okrem spoločnosti Google a gréckej vlády navrhujú odpovedať na túto otázku kladne, čo možno ľahko odôvodniť ako logický záver vyplývajúci z doslovného a možno aj teleologického výkladu smernice, keďže základné definície smernice boli sformulované komplexne s cieľom zohľadniť nové trendy. Podľa môjho názoru by však taký prístup predstavoval metódu, ktorá úplne ignoruje skutočnosť, že v čase prípravy smernice nebolo možné zohľadniť vznik internetu a rôzne nové javy, ktoré sú s tým spojené.

51 — Takzvané osirelé stránky bez akýchkoľvek prepojení na iné internetové stránky však pre vyhľadávača nie sú dostupné.

52 — Internetové stránky nájdené vyhľadávacím programom sa ukladajú do databázy indexov spoločnosti Google, ktorá je zoradená v abecednom poradí podľa vyhľadávaného slova, pričom v každej položke indexu je uložený zoznam dokumentov, v ktorých sa objavuje toto slovo, a miesto v texte, kde sa toto slovo nachádza. Niektoré slová, ako napríklad členy, zámená a bežné príslovky alebo niektoré jednotlivé čísla a písmená, sa do indexu nezaraďujú. Pozri [http://www.googleguide.com/google\\_works.html](http://www.googleguide.com/google_works.html).

53 — Tieto kópie (takzvané momentky) internetových stránok uložené vo vyrovnávacej pamäti Google sa skladajú len z kódu HTML a neobsahujú obrázky, ktoré sa musia načítať z pôvodného umiestnenia. Pozri PEGUERA, M.: Copyright Issues Regarding Google Images and Google Cache. In: *Google and the Law*, c. d., s 169 až 202, s. 174.

54 — Poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov zvyčajne poskytujú správcovi internetových stránok možnosť požiadať o aktualizáciu kópie internetovej stránky uloženej vo vyrovnávacej pamäti. Návod k tomuto postupu sa nachádza na stránke Google s nástrojmi pre správcov internetových stránok (Webmaster Tools).

55 — V iných jazykových verziách smernice, ako je anglická, napríklad vo francúzskej, nemeckej, španielskej, švédскеj a holandskej jazykovej verzii, sa hovorí o subjekte, ktorý je „zodpovedný“ za spracovanie údajov a nie o prevádzkovateľovi. V niektorých jazykových verziách, ako napríklad vo fínskej a poľskej, sú použité neutrálnejšie pojmy („*rekisterinpitäjä*“ vo fínčine a „*administrator danych*“ v poľštine).

78. V čase prijatia smernice World Wide Web ešte len začal existovať a vyhľadávače boli v začiatkoch. Ustanovenia smernice jednoducho nezohľadňujú skutočnosť, že obrovské množstvá decentralizovane umiestnených elektronických dokumentov a súborov sú dostupné z ktoréhokoľvek miesta vo svete a že ich obsah môžu kopírovať, analyzovať a šíriť osoby, ktoré nemajú nič spoločné s ich autormi alebo s tými, ktorí ich uložili na hosťiteľský server pripojený k internetu.

79. Pripomínam, že v rozsudku Lindqvist si Súdny dvor neosvojil maximalistický prístup navrhovaný Komisiou v súvislosti s výkladom pojmu prenos údajov do tretích krajín. Súdny dvor konštatoval, že „na jednej strane vzhľadom na stav rozvoja internetu v dobe vypracovania [smernice] a na druhej strane vzhľadom na to, že kapitola IV smernice neobsahuje kritériá, ktoré sa aplikujú na použitie internetu, sa nemožno domnievať, že by zákonodarca Spoločenstva mal v úmysle do budúcnosti zahrnúť pod pojem ‚prenos údajov do tretích krajín‘ aj uloženie údajov na internetovú stránku osobou nachádzajúcou sa v situácii B. Lindqvist, a to aj napriek tomu, že sa tieto údaje takto sprístupnili osobám z tretích krajín, ktoré mali technické prostriedky na získanie prístupu k týmto údajom“.<sup>56</sup> Podľa môjho názoru z toho vyplýva, že pri výklade smernice vo vzťahu k novým technickým javom sa musí zohľadniť zásada proporcionality, ciele smernice a prostriedky na ich dosiahnutie v smernici s cieľom dosiahnuť vyvážený a primeraný výsledok.

80. Podľa môjho názoru jednou z kľúčových otázok v prejednávanej veci je, či je dôležité, že definícia prevádzkovateľa uvedená v smernici označuje prevádzkovateľa za osobu, ktorá „určí účely a prostriedky spracovania *osobných údajov*“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Účastníci konania, ktorí sa domnievajú, že Google je prevádzkovateľom, zakladajú tento záver na nespochybniteľnej skutočnosti, že poskytovateľ služby, ktorý prevádzkuje internetový vyhľadávač, určuje účely a prostriedky spracovania údajov na vlastné účely.

81. Mám však pochybnosti, či to vedie k správneému výkladu smernice v situácii, keď predmet spracovania pozostáva zo súborov obsahujúcich osobné údaje a iné údaje neusporiadane, bez rozlíšenia a náhodne. Určuje profesor európskeho práva, ktorého som spomenul vo svojom príklade v bode 29 týchto návrhov, účely a prostriedky spracovania osobných údajov zahrnutých v rozsudkoch Súdneho dvora, ktoré si stiahol do laptopu? Konštatovanie pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, že „užívatelia služby vyhľadávačov by sa presne vzaté mohli tiež považovať za [prevádzkovateľov]“, svedčí o iracionálnosti nekritického doslovného výkladu smernice v kontexte internetu.<sup>57</sup> Súdny dvor by nemal prijať výklad, podľa ktorého je prevádzkovateľom zodpovedným za spracovanie osobných údajov zverejnených na internete v podstate každý, kto vlastní smartfón, tablet alebo laptop.

82. Podľa môjho názoru celková systematika smernice, väčšina jazykových verzií a individuálne povinnosti, ktoré smernica ukladá prevádzkovateľovi, sú založené na myšlienke *zodpovednosti prevádzkovateľa* za spracovávané *osobné údaje* v tom zmysle, že *prevádzkovateľ* vie o existencii určitej vymedzenej kategórie informácií, ktoré predstavujú osobné údaje, a spracováva tieto údaje s určitým zámerom, ktorý sa týka ich spracovania *ako* osobných údajov.<sup>58</sup>

83. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 správne poznamenáva, že „pojem prevádzkovateľ je funkčný pojem, ktorého cieľom je prideliť zodpovednosť tam, kde je aj skutočný vplyv, a preto je založený skôr na faktickej ako na formálnej analýze“.<sup>59</sup> Táto skupina ďalej uvádza, že „prevádzkovateľ musí určiť, ktoré údaje sa budú spracovávať na plánované účely“.<sup>60</sup> Hmotnoprávne ustanovenia

56 — Rozsudok Lindqvist (už citovaný, bod 68).

57 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s.14, poznámka pod čiarou 17. Podľa tohto stanoviska úloha používateľov bude zväčša mimo rozsahu pôsobnosti smernice o ochrane údajov ako „výlučne osobná činnosť“. Podľa môjho názoru táto domnienka nie je udržateľná. Používatelia internetu zvyčajne tiež používajú vyhľadávače pri činnostiach, ktoré nie sú výlučne osobné, napríklad na účely súvisiace s prácou, štúdiom, podnikaním alebo činnosťami tretieho sektora.

58 — Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 uvádza vo svojom stanovisku č. 4/2007 mnohé príklady pojmu osobné údaje a ich spracovania, vrátane prevádzkovateľa, a podľa môjho názoru je táto podmienka vo všetkých uvedených príkladoch splnená.

59 — Stanovisko č. 1/2010 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 9.

60 — Tamže, s. 14.



smernice, konkrétne jej články 6, 7 a 8, sú podľa môjho názoru založené na domnienke, že prevádzkovateľovi je jasné, ako nakladá s predmetnými osobnými údajmi, v tom zmysle, že vie, aký druh osobných údajov spracováva a prečo to robí. Inými slovami, musí mu byť jasné, že spracovanie údajov je spracovaním osobných údajov, teda „informácie, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby“ sémanticky relevantným spôsobom a nie len počítačovým kódom.<sup>61</sup>

*C – Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov nie je „prevádzkovateľom“ zodpovedným za osobné údaje uvedené na zdrojových internetových stránkach tretích osôb*

84. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov, ktorý len poskytuje nástroj na vyhľadanie informácií, nemá vplyv na osobné údaje uvedené na internetových stránkach tretích osôb. Poskytovateľovi služby je „známa“ existencia osobných údajov len v tom zmysle, že je štatisticky pravdepodobné, že internetové stránky budú obsahovať osobné údaje. V priebehu spracovania zdrojových internetových stránok na účely vyhľadávania, analýzy a indexácie osobné údaje osobitne nevynikajú.

85. Z tohto dôvodu považujem za primeraný prístup pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, keďže jeho cieľom je odlišiť úplne pasívne a sprostredkujúce funkcie vyhľadávačov od situácií, keď činnosť vyhľadávačov predstavuje skutočnú kontrolu nad spracovávanými osobnými údajmi.<sup>62</sup> Pre úplnosť treba dodať, že otázka, či došlo k zverejneniu osobných údajov<sup>63</sup> alebo k ich legálnemu uverejneniu na zdrojových internetových stránkach tretích osôb, nie je relevantná na uplatnenie smernice.<sup>64</sup>

86. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov nemá nič spoločné s obsahom zdrojových internetových stránok tretích osôb, na ktorých môžu byť uvedené osobné údaje. Okrem toho, keďže vyhľadávač funguje na základe kópií zdrojových internetových stránok, ktoré vybrali a skopírovali jeho vyhľadávacie programy, poskytovateľ služby nemá možnosť zmeniť informácie na hostiteľských serveroch. Poskytovanie nástroja na vyhľadanie informácií neznamená kontrolu nad obsahom. Dokonca to ani neumožňuje poskytovateľovi služieb internetových vyhľadávačov rozlíšiť osobné údaje v zmysle smernice, ktoré sa týkajú identifikovateľnej žijúcej fyzickej osoby, a iné údaje.

87. Na tomto mieste by som chcel poukázať na zásadu vyjadrenú v odôvodnení 47 smernice. V tomto odôvodnení sa uvádza, že prevádzkovateľom zodpovedným za správy, ktoré obsahujú osobné údaje, prenášané prostredníctvom telekomunikácií alebo pomocou elektronickej pošty je *pôvodca* správy a nie osoba, ktorá ponúka služby prenosu. Toto odôvodnenie, ako aj výnimky zo zodpovednosti stanovené v smernici 2000/31 o elektronickom obchode (články 12, 13 a 14) sú založené na právnej zásade, že automatizované, technické a pasívne vzťahy k elektronicky uschovávanému alebo prenášanému obsahu nezakladajú kontrolu alebo zodpovednosť za tento obsah.

61 — Dammann a Simitis (c. d., s. 120) poznamenávajú, že spracovanie automatickými prostriedkami sa nemusí týkať len nosiča, na ktorom sú údaje zaznamenané (*Datenträger*), ale musí sa týkať aj údajov v ich sémantickom alebo materiálnom význame. Podľa môjho názoru je rozhodujúce, že osobné údaje sú podľa smernice „informácie“, teda sémanticky relevantný obsah.

62 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14.

63 — Rozsudok Lindqvist (už citovaný, bod 27).

64 — Rozsudok Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (už citovaný, bod 37).



88. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 zdôraznila, že účelom pojmu prevádzkovateľ je v prvom rade určiť, kto má niesť zodpovednosť za dodržiavanie pravidiel ochrany údajov, a priradiť túto zodpovednosť k miestu skutočného vplyvu.<sup>65</sup> Podľa pracovnej skupiny „zásada proporcionality vyžaduje, že ak poskytovateľ vyhľadávača koná výlučne ako sprostredkovateľ, nemal by sa považovať za hlavného [prevádzkovateľa], pokiaľ ide o obsah týkajúci sa spracovania osobných údajov, ktoré sa uskutočňuje. V tomto prípade sú hlavnými [prevádzkovateľmi] osobných údajov poskytovateľa informácií“.<sup>66</sup>

89. Podľa môjho názoru poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov nemôže právne alebo fakticky splniť povinnosti prevádzkovateľa uvedené v článkoch 6, 7 a 8 smernice v súvislosti s osobnými údajmi uvedenými na zdrojových internetových stránkach umiestnených na hostiteľských serveroch tretích osôb. Preto z primeraného výkladu smernice vyplýva, že poskytovateľa služieb vo všeobecnosti nemožno považovať za prevádzkovateľa.<sup>67</sup>

90. Opačný názor by znamenal, že internetové vyhľadávače sú nezlučiteľné s právom Únie, čo je záver, ktorý považujem za absurdný. Konkrétne, ak by sa poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov považovali za prevádzkovateľov osobných údajov uvedených na zdrojových internetových stránkach tretích osôb a ak by niektorá z týchto stránok obsahovala „osobitné kategórie údajov“ uvedené v článku 8 smernice (napríklad osobné údaje prezrádzajúce politické názory alebo náboženské presvedčenia alebo údaje týkajúce sa zdravia alebo sexuálneho života jednotlivcov), činnosť poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov by sa automaticky stala nezákonnou, ak by neboli splnené prísne podmienky stanovené v tomto článku na spracovanie takých údajov.

#### D – Okolnosti, za ktorých je poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov „prevádzkovateľom“

91. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov jednoznačne zodpovedá za index vyhľadávača, ktorý spája kľúčové slová s relevantnými adresami URL. Poskytovateľ služby určuje štruktúru indexu a môže technicky zablokovať určité výsledky vyhľadávania, napríklad tým, že vo výsledkoch vyhľadávania nebude zobrazovať adresy URL z určitých krajín alebo domén.<sup>68</sup> Okrem toho poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov zodpovedá za svoj index v tom zmysle, že rozhoduje, či sa vylučovacie kódy<sup>69</sup> na zdrojovej internetovej stránke majú alebo nemajú rešpektovať.

92. Naopak, nemožno vychádzať z toho, že poskytovateľ služby zodpovedá za obsah vyrovnávacej pamäte internetového vyhľadávača, lebo vyrovnávacia pamäť je výsledkom výlučne technických a automatizovaných procesov, ktoré vytvárajú zrkadlový obraz textových údajov prehľadávaných internetových stránok, s výnimkou údajov vylúčených z indexácie a archivácie. Je zaujímavé, že niektoré členské štáty zrejme stanovujú osobitné horizontálne výnimky týkajúce sa zodpovednosti vyhľadávačov, ktoré sú podobné výnimke stanovenej v smernici 2000/31 o elektronickom obchode pre niektorých poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti.<sup>70</sup>

65 — Stanovisko č. 1/2010 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 4 a 9.

66 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14.

67 — V stanovisku č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14, sa však ďalej uvádza, že miera, do akej existuje povinnosť odstrániť alebo zablokovať osobné údaje, môže závisieť od všeobecného práva občianskoprávných deliktov a predpisov konkrétneho členského štátu upravujúcich otázky zodpovednosti. V niektorých členských štátoch právne predpisy upravujú postupy „oznámenia a výmazu“, ktoré poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov musia dodržať, aby sa vyhli zodpovednosti.

68 — Podľa jedného autora takéto filtrovanie vykonáva Google takmer vo všetkých krajinách, napríklad v súvislosti s porušovaním práv duševného vlastníctva. Okrem toho v Spojených štátoch sa filtrujú podstatné informácie o scientológii. Vo Francúzsku a Nemecku Google filtruje výsledky vyhľadávania týkajúce sa „zberateľských predmetov súvisiacich s nacizmom, popierania holokaustu, prívržencov nadvlády bielej rasy a propagandistických stránok, ktoré sú zamerané proti demokratickému ústavnému zriadeniu“. Pokiaľ ide o ďalšie príklady, pozri FRIEDMANN, D.: Paradoxes, Google and China: How Censorship can Harm and Intellectual Property can Harness Innovation. In: *Google and the Law*, c. d., s. 303 až 327, s. 307.

69 — Pozri bod 41 týchto návrhov.

70 — Prvá správa o uplatňovaní [smernice 2000/31 o elektronickom obchode], KOM(2003) 702 v končenom znení, s. 13, poznámka pod čiarou 69, a stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 13, poznámka pod čiarou 16.

93. Pokiaľ však ide o obsah vyrovnávacej pamäte, rozhodnutie nerešpektovať vylučovacie kódy<sup>71</sup> uvedené na určitej internetovej stránke podľa môjho názoru zakladá zodpovednosť za tieto osobné údaje v zmysle smernice. To isté platí v prípadoch, keď poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov neaktualizuje internetovú stránku vo svojej vyrovnávacej pamäti napriek výzve, ktorú dostal od internetovej stránky.

E – Povinnosti poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov ako „prevádzkovateľa“

94. Je zrejmé, že pokiaľ poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov možno považovať za „prevádzkovateľa“, tento poskytovateľ musí dodržiavať povinnosti stanovené smernicou.

95. Pokiaľ ide o podmienky, za ktorých je spracovanie údajov bez súhlasu dotknutej osoby prípustné [článok 7 písm. a) smernice], poskytovanie služieb internetových vyhľadávačov podľa všetkého ako také slúži legitímnym záujmom [článok 7 písm. f) smernice], ktorými sú a) zlepšenie dostupnosti informácií pre používateľov internetu, b) zefektívnenie šírenia informácií uložených na internete a c) umožnenie rôznych služieb informačnej spoločnosti poskytovaných poskytovateľom služieb internetových vyhľadávačov, ktoré sa poskytujú ako doplňujúce služby k vyhľadávaču, ako napríklad poskytovanie reklamy na základe kľúčových slov. Tieto tri účely sa týkajú troch základných práv chránených Chartou, konkrétne práva na informácie a slobody prejavu (obe zakotvené v článku 11) a slobody podnikania (článok 16). Preto poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov sleduje pri spracúvaní údajov sprístupnených na internete, vrátane osobných údajov, legitímne záujmy v zmysle článku 7 písm. f) smernice.

96. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov ako prevádzkovateľ musí rešpektovať požiadavky stanovené v článku 6 smernice. Osobné údaje musia byť najmä adekvátne, relevantné a nie neprimerané vo vzťahu k účelom, pre ktoré sú zhromažďované, aktuálne a nesmú prekračovať účely, pre ktoré boli údaje zhromažďované. Okrem toho záujmy „prevádzkovateľa“ alebo tretích osôb, v záujme ktorých sa spracovanie vykonáva, a záujmy dotknutej osoby sa musia vyvážiť.

97. V konaní vo veci samej sa dotknutá osoba domáha, aby Google zo svojho indexu odstránila indexáciu jej mena a priezvisk s adresami URL stránok novín, ktoré obsahujú osobné údaje, ktorých zverejneniu chce táto osoba zabrániť. Mená osôb sa skutočne používajú ako vyhľadávané slová a sú zaznamenané v indexoch vyhľadávačov ako kľúčové slová. Meno ako také však spravidla nestačí na *priamu* identifikáciu fyzickej osoby na internete, lebo na svete existuje viacero, dokonca tisíce alebo milióny osôb s tým istým menom alebo kombináciou krstného mena alebo mien a priezviska.<sup>72</sup> Napriek tomu vychádzam z predpokladu, že vo väčšine prípadov kombinácia krstného mena a priezviska ako vyhľadávaného slova umožňuje *nepriamu* identifikáciu fyzickej osoby v zmysle článku 2 písm. a) smernice, keďže výsledok vyhľadávania v indexe vyhľadávača obsahuje len určitý počet prepojení, ktoré umožnia používateľovi internetu rozlíšiť osoby s tým istým menom.

98. V indexe vyhľadávača sú mená a iné identifikátory používané ako vyhľadávané slovo priradené k jednému alebo viacerým prepojeniam na internetové stránky. Pokiaľ je prepojenie adekvátne v tom zmysle, že údaje zodpovedajúce vyhľadávanému slovu sa skutočne objavujú alebo objavili na prepojených internetových stránkach, index je podľa môjho názoru v súlade s požiadavkami adekvátnosti, relevantnosti, primeranosti, presnosti a úplnosti uvedenými v článku 6 písm. c) a d)

71 — Pozri bod 41 týchto návrhov.

72 — Možnosť identifikovať fyzickú osobu na základe osobného mena závisí od kontextu. Bežné meno nemusí individualizovať osobu na internete, ale určite ju môže individualizovať napríklad v školskej triede. Pri spracovávaní osobných údajov pomocou výpočtovej techniky sa osobe zvyčajne priradí jedinečný identifikátor s cieľom zabrániť zámene dvoch osôb. Typickými príkladmi takých identifikátorov sú čísla sociálneho poistenia. Pozri v tejto súvislosti stanovisko č. 4/2007 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 13, a stanovisko č. 1/2008 uvedenej skupiny, s. 9, poznámku pod čiarou 11.

smernice. Pokiaľ ide o časové aspekty uvedené v článku 6 písm. d) a e) (osobné údaje majú byť udržiavané aktuálne a nemajú sa uchovávať dlhšie, ako je nevyhnutné), tieto otázky tiež treba posúdiť z hľadiska predmetného spracovania, teda z hľadiska poskytovania služby vyhľadávania informácií, a nie ako otázku týkajúcu sa obsahu zdrojových internetových stránok.<sup>73</sup>

#### F – Záver k druhej skupine otázok

99. Na základe týchto úvah sa domnievam, že vnútroštátny orgán na ochranu údajov nemôže vyžadovať od poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov, aby odstránil informácie zo svojho indexu, s výnimkou prípadov, keď tento poskytovateľ služby nerešpektoval vylučovacie kódy<sup>74</sup> alebo keď nevyhovel výzve na aktualizáciu vyrovnávacej pamäte pochádzajúcej od internetovej stránky. O taký prípad podľa všetkého v prejednávanej veci nejde. Na prípadný „postup oznámenia a výmazu“<sup>75</sup> týkajúci sa prepojení na zdrojové internetové stránky s nelegálnym alebo nevhodným obsahom sa vzťahuje občianskoprávna zodpovednosť podľa vnútroštátneho práva založená na iných dôvodoch, než je ochrana osobných údajov.<sup>76</sup>

100. Preto navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhú skupinu otázok v tom zmysle, že za okolností uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov „spracováva“ osobné údaje v zmysle článku 2 písm. b) smernice. Poskytovateľa služby však nemožno považovať za „kontrolóra [prevádzkovateľa – *neoficiálny preklad*]“ zodpovedného za spracovanie takých osobných údajov v zmysle článku 2 písm. d) smernice, s výnimkou vysvetlenou vyššie.

### VII – Tretia otázka týkajúca sa prípadného „práva na zabudnutie“ patriaceho dotknutej osobe

#### A – Predbežné pripomienky

101. Tretia prejudiciálna otázka je relevantná len v prípade, ak Súdny dvor buď zamietne záver, ku ktorému som dospel vyššie, že Google sa nemá vo všeobecnosti považovať za „prevádzkovateľa“ podľa článku 2 písm. d) smernice, alebo si osvojí môj názor, že existujú prípady, keď poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov, akým je Google, možno považovať za takého prevádzkovateľa. Inak je nasledujúci oddiel nadbytočný.

102. V každom prípade, vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou pýta, či sa práva na vymazanie a zablokovanie údajov upravené v článku 12 písm. b) smernice a právo na vznesenie námietok upravené v článku 14 písm. a) smernice majú vykladať v tom zmysle, že dotknutá osoba sa môže sama obrátiť na poskytovateľov služieb internetových vyhľadávačov s cieľom zabrániť indexácii informácií týkajúcich sa svojej osoby, ktoré boli uverejnené na internetových stránkach tretích osôb. Dotknutá osoba sa tým usiluje zabrániť tomu, aby tieto potenciálne škodlivé informácie boli známe používateľom internetu, alebo vyjadruje vôľu, aby sa na tieto informácie zabudlo, aj keď ide o informácie, ktoré

73 — Je však zaujímavé poznamenať, že v súvislosti s údajmi uschovávanými štátnymi orgánmi Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že „vnútroštátne právo má predovšetkým zaručiť, aby takéto údaje boli relevantné a neboli neprimerané vo vzťahu k účelu, na ktorý sa uschovávajú, a aby sa uchovávali vo forme, ktorá neumožní identifikáciu dotknutých osôb počas dlhšieho obdobia, než je potrebné na účel, na ktorý sa tieto údaje uschovávajú“ (pozri rozsudok ESLP S. a Marper v. Spojené kráľovstvo zo 4. decembra 2008, sťažnosti č. 30562/04 a 30566/04, ESLP 2008, § 103; pozri tiež rozsudok ESLP Segerstedt-Wiberg a i. v. Švédsko zo 6. júna 2006, sťažnosť č. 62332/00, ESLP 2006-VII, § 90). Európsky súd pre ľudské práva však v súvislosti s článkom 10 ESLP (právo na slobodu prejavu) tiež uznal „značný prínos internetových archívov k zachovaniu a sprístupneniu správ a informácií“ [rozsudok ESLP Times Newspapers Ltd v. Spojené kráľovstvo (č. 1 a 2) z 10. marca 2009, sťažnosti č. 3002/03 a 23676/03, ESLP 2009, § 45].

74 — Pozri bod 41 týchto návrhov.

75 — Pozri článok 14 smernice o elektronickom obchode.

76 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14.

legálne zverejnili tretie osoby. Inými slovami, vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či z článku 12 písm. b) a článku 14 písm. a) smernice možno vyvodiť „právo na zabudnutie“. To je problematika, ktorou sa treba zaoberať v nasledujúcej analýze ako prvou, pričom táto analýza bude založená na znení a cieľoch týchto ustanovení.

103. Ak dospejem k záveru, že článok 12 písm. b) smernice a jej článok 14 písm. a) samy osebe neposkytujú túto ochranu, následne posúdim, či je taký výklad zlučiteľný s Chartou.<sup>77</sup> Na tento účel bude potrebné posúdiť právo na ochranu osobných údajov upravené v článku 8, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života upravené v článku 7, slobodu prejavu a právo na informácie upravené v článku 11 (v oboch prípadoch v súvislosti so slobodou prejavu vydavateľov internetových stránok a právom používateľov internetu prijímať informácie) a slobodu podnikania upravenú v článku 16. Práva dotknutých osôb uvedené v článkoch 7 a 8 bude totiž potrebné vyvážiť s právami tých, ktorí chcú šíriť údaje alebo získať k nim prístup, chránenými článkami 11 a 16.

*B – Predstavujú práva na opravu, vymazanie, zablokovanie a vznesenie námietok upravené v smernici právo dotknutej osoby „na zabudnutie“?*

104. Práva na opravu, vymazanie a zablokovanie údajov upravené v článku 12 písm. b) smernice sa týkajú údajov, ktorých spracovanie nezodpovedá ustanoveniam smernice, *najmä* z dôvodu neúplného alebo nepresného charakteru údajov (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

105. Vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania uznáva, že informácie, ktoré sa objavujú na predmetných internetových stránkach, nemožno považovať za neúplné alebo nepresné. Už vôbec sa netvrdí, že index alebo obsah vyrovnávacej pamäte Google, ktorá obsahuje také údaje, možno označiť za neúplný alebo nepresný. Právo na opravu, vymazanie alebo zablokovanie uvedené v článku 12 písm. b) smernice preto vznikne len vtedy, ak spracovanie osobných údajov zo zdrojových internetových stránok tretích osôb, ktoré Google vykonáva, je z iných dôvodov nezlučiteľné so smernicou.

106. Článok 14 písm. a) smernice ukladá členským štátom povinnosť priznať dotknutej osobe právo kedykoľvek vzniesť námietky z naliehavých legitímnych dôvodov týkajúcich sa jej konkrétnej situácie proti spracovaniu údajov, ktoré sa jej týkajú, pokiaľ vnútroštátne predpisy nestanovujú niečo iné. To platí najmä v prípadoch uvedených v článku 7 písm. e) a f) smernice, teda keď je spracovanie nevyhnutné vzhľadom na verejný záujem alebo na účely legitímnych záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretie osoby. Okrem toho podľa článku 14 písm. a) „spracovanie zahájené kontrolórom [prevádzkovateľom – *neoficiálny preklad*]“ už nesmie zahŕňať údaje, proti ktorým bola vznesená námietka, ak je táto námietka dôvodná.

107. V prípadoch, keď sa poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov považujú za prevádzkovateľov zodpovedných za spracovanie osobných údajov, článok 6 ods. 2 smernice im ukladá povinnosť vyvážiť záujmy prevádzkovateľa zodpovedného za údaje alebo tretích osôb, v záujme ktorých sa spracovanie vykonáva, so záujmami dotknutej osoby. Ako Súdny dvor poznamenal v rozsudku ASNEF a FECEMD, toto vyváženie závisí od toho, či predmetné údaje už figurujú vo verejne prístupných zdrojoch.<sup>78</sup>

<sup>77</sup> — Tento prístup uplatnil Súdny dvor v rozsudku McB. (už citovanom, body 44 a 49).

<sup>78</sup> — Rozsudok z 24. novembra 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (C-468/10 a C-469/10, Zb. s. I-12181, body 44 a 45). Európsky súd pre ľudské práva poukázal na to, že zverejnenie osobných údajov na inom mieste vylučuje naliehavý záujem súvisiaci s ochranou dôvernosti – pozri rozsudok ESLP Alexej Ovcinnikov v. Rusko zo 16. decembra 2010 (sťažnosť č. 24061/04, § 49).



108. Tak ako uviedli takmer všetky subjekty, ktoré v prejednávanej veci predložili písomné pripomienky, sa však domnievam, že smernica neupravuje všeobecné právo na zabudnutie v tom zmysle, že dotknutá osoba má nárok na obmedzenie alebo ukončenie šírenia osobných údajov, ktoré sú podľa jej názoru škodlivé alebo odporujú jej záujmom. Kritériami, ktoré sa majú uplatniť v prípade spracovania údajov bez súhlasu dotknutej osoby, sú účel spracovania a záujmy, ktorým spracovanie slúži, v porovnaní so záujmami dotknutej osoby a nie subjektívne preferencie tejto osoby. Samotná subjektívna preferencia nepredstavuje naliehavý legitímny dôvod v zmysle článku 14 písm. a) smernice.

109. Aj keby Súdny dvor konštatoval, že poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov sú zodpovední ako prevádzkovatelia za osobné údaje uvedené na zdrojových internetových stránkach tretích osôb, čo si nemyslím, dotknutá osoba by stále nemala absolútne „právo na zabudnutie“, na ktoré by sa mohla odvolávať vo vzťahu k týmto poskytovateľom služieb. Poskytovateľ služby by sa však musel preniesť do polohy vydavateľa zdrojovej internetovej stránky a overiť, či šírenie osobných údajov na tejto stránke možno v súčasnosti považovať za legálne a oprávnené na účely smernice. Inak povedané, poskytovateľ služby by sa musel vzdať svojej funkcie sprostredkovateľa medzi používateľom a vydavateľom a prevziať zodpovednosť za obsah zdrojovej internetovej stránky a v prípade potreby cenzurovať tento obsah tým, že zamedzí alebo obmedzí prístup k nemu.

110. Pre úplnosť je užitočné pripomenúť, že návrh všeobecného nariadenia o ochrane údajov predložený Komisiou v článku 17 upravuje právo byť zabudnutý. Tento návrh sa však podľa všetkého stretol so značným nesúhlasom, pričom nejde o kodifikáciu platného práva, ale o významnú zmenu právnej úpravy. Preto tento návrh zrejme nemá vplyv na odpoveď na prejudiciálnu otázku. Je však zaujímavé, že podľa článku 17 ods. 2 tohto návrhu „v prípade, že prevádzkovateľ... zverejnil osobné údaje, musí podniknúť všetky primerané kroky súvisiace s údajmi na zverejnenie, za ktoré prevádzkovateľ nesie zodpovednosť...“, s cieľom informovať tretie strany, ktoré spracúvajú tieto údaje, že dotknutá osoba ich žiada, aby odstránili všetky odkazy na tieto osobné údaje či ich kópiu alebo replikáciu“. Podľa tohto ustanovenia sa poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov považujú skôr za tretie osoby ako za prevádzkovateľov v pravom zmysle slova.

111. Preto som dospel k záveru, že článok 12 písm. b) a článok 14 písm. a) smernice neupravujú právo na zabudnutie. Teraz posúdim, či je tento výklad uvedených ustanovení v súlade s Chartou.

### C – Predmetné základné práva

112. Článok 8 Charty zaručuje každému právo na ochranu jeho osobných údajov. Tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom. Každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu. Dodržiavanie týchto pravidiel podlieha kontrole nezávislého orgánu.

113. Podľa môjho názoru toto základné právo, ktoré vyjadruje *acquis* Únie a Rady Európy v tejto oblasti, zdôrazňuje význam ochrany osobných údajov, ale samo osebe neposkytuje nijaké významné nové skutočnosti týkajúce sa výkladu smernice.

114. Podľa článku 7 Charty má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a komunikácie. Toto ustanovenie, ktoré je v podstate zhodné s článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme (EDLP), treba náležite zohľadniť pri výklade relevantných ustanovení smernice, podľa ktorej musia členské štáty chrániť *najmä* právo na súkromie.

115. Pripomínam, že článok 8 EDLP v kontexte tohto dohovoru sa tiež vzťahuje na otázky týkajúce sa ochrany osobných údajov. Z tohto dôvodu je judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúca sa článku 8 EDLP podľa článku 52 ods. 3 Charty relevantná tak pre výklad článku 7 Charty, ako aj pre uplatňovanie smernice v súlade s článkom 8 Charty.



116. Európsky súd pre ľudské práva dospel v rozsudku *Niemietz v. Nemecko* k záveru, že zárobková a podnikateľská činnosť fyzickej osoby môže spadať do oblasti súkromného života chránenej podľa článku 8 EDLP.<sup>79</sup> Uvedený súd uplatňoval tento prístup vo svojej neskoršej judikatúre.

117. Okrem toho Súdny dvor v rozsudku *Volker und Markus Schecke a Eifert*<sup>80</sup> rozhodol, že „dodržiavanie práva na ochranu osobného života v súvislosti so spracúvaním osobných údajov, ktoré uznávajú články 7 a 8 Charty, sa vzťahuje na *všetky informácie* [kurzívou zvýraznil generálny advokát] týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby... a... obmedzenia, ktorými možno legitímne obmedziť právo na ochranu osobných údajov, zodpovedajú obmedzeniam prípustným podľa článku 8 EDLP“.

118. Na základe rozsudku *Volker und Markus Schecke a Eifert* som dospel k záveru, že ochrana súkromného života podľa Charty v súvislosti so spracovaním osobných údajov sa vzťahuje na všetky informácie týkajúce sa fyzickej osoby bez ohľadu na to, či táto osoba koná vo výlučne súkromnej sfére, ako hospodársky subjekt alebo napríklad ako politik. Vzhľadom na extenzívne chápanie pojmov osobné údaje a spracovanie osobných údajov v práve Únie z už citovanej judikatúry podľa všetkého vyplýva, že každé oznámenie založené na automatických prostriedkoch, napríklad prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov, emailu alebo sociálnych médií, týkajúce sa fyzickej osoby ako také predstavuje predpokladaný zásah do tohto základného práva, ktorý si vyžaduje odôvodnenie.<sup>81</sup>

119. V bode 75 týchto návrhov som dospel k záveru, že poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov vykonáva spracovanie osobných údajov zobrazených na zdrojových internetových stránkach tretích osôb. Preto z rozsudku Súdneho dvora vo veci *Volker und Markus Schecke a Eifert* vyplýva, že bez ohľadu na to, ako sa úloha poskytovateľa klasifikuje podľa smernice, dochádza k zásahu do práva dotknutých osôb na súkromie podľa článku 7 Charty. Podľa EDLP a Charty musí mať každý zásah do chránených práv oporu v zákone a musí byť v demokratickej spoločnosti nevyhnutný. V prejednávanej veci nejde o zásah orgánov verejnej moci, ktorý by si vyžadoval odôvodnenie, ale o to, do akej miery možno tolerovať tento zásah zo strany súkromných subjektov. Príslušné obmedzenia sú stanovené v smernici, a teda majú oporu v zákone, ako to EDLP a Charta vyžadujú. Preto pri výklade smernice ide práve o výklad obmedzení spracovania údajov súkromnými subjektmi z hľadiska Charty. Z toho vyplýva otázka, či existuje pozitívna povinnosť Únie a členských štátov zaručiť, aby poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov, ktorí sú súkromnými subjektmi, rešpektovali právo na zabudnutie.<sup>82</sup> To zasa vedie k problematike odôvodnenia zásahu do práv stanovených v článku 7 a 8 Charty a konkurenčného vzťahu so slobodou prejavu, právom na informácie a slobodou podnikania.

79 — Rozsudky ESLP *Niemietz v. Nemecko* zo 16. decembra 1992 (séria A 251-B, § 29); *Amann v. Švajčiarsko* zo 16. februára 2000 (stažnosť č. 27798/95, ESLP 2000-II, § 65), a *Rotaru v. Rumunsko* zo 4. mája 2000 (stažnosť č. 28341/95, ESLP 2000-V, § 43).

80 — Bod 52 rozsudku.

81 — Naproti tomu, Európsky súd pre ľudské práva odmietol pozitívne vymedziť pojem súkromný život. Podľa jeho názoru je pojem súkromný život široký a nemožno ho taxatívne vymedziť (pozri rozsudok ESLP *Costello-Roberts v. Spojené kráľovstvo* z 25. marca 1993, séria A č. 247-C, § 36).

82 — O pozitívnej povinnosti štátu v oblasti ochrany súkromia v prípade, ak ho narúšajú súkromnoprávne subjekty, a potrebe vyvážiť takú povinnosť s právom súkromnoprávneho subjektu na slobodu prejavu pozri napríklad rozsudky ESLP *Von Hannover v. Nemecko* z 24. júna 2004 (stažnosť č. 59320/00, ESLP 2004-VI) a *Agejevij v. Rusko* z 13. apríla 2013 (stažnosť č. 7075/10).

D – Sloboda prejavu, právo na informácie a sloboda podnikania

120. Prejednávaná vec sa týka z mnohých hľadísk slobody prejavu a práva na informácie, ktoré sú zakotvené v článku 11 Charty, ktorý zodpovedá článku 10 EDĽP. Článok 11 ods. 1 Charty stanovuje, že „každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice“.<sup>83</sup>

121. Právo používateľov internetu vyhľadávať a prijímať informácie sprístupnené na internete je chránené článkom 11 Charty.<sup>84</sup> Týka sa to tak informácií uvedených na zdrojových internetových stránkach, ako aj informácií poskytovaných internetovými vyhľadávačmi. Ako som už spomenul, internet revolučným spôsobom zmenil prístup ku všetkým druhom informácií a ich šírenie a umožnil vznik nových foriem komunikácie a sociálnej interakcie medzi jednotlivcami. Podľa môjho názoru si základné právo na informácie zasluhuje v práve Únie osobitnú ochranu, najmä vzhľadom na skutočnosť, že autoritatívne režimy inde vo svete čoraz viac obmedzujú prístup k internetu alebo cenzurujú obsah sprístupnený na internete.<sup>85</sup>

122. Vydavatelia internetových stránok tiež požívajú ochranu podľa článku 11 Charty. Sprístupňovanie obsahu na internete samo osebe predstavuje výkon slobody prejavu<sup>86</sup>, a to tým skôr v prípade, ak vydavateľ prepojil svoju stránku s inými stránkami a neobmedzil jej indexáciu alebo archiváciu prostredníctvom vyhľadávačov a tým dal najavo, že chce dosiahnuť rozsiahle šírenie obsahu. Zverejnenie na internete je nástrojom, prostredníctvom ktorého sa fyzické osoby podieľajú na diskusiách alebo šíria svoj vlastný obsah alebo obsah, ktorý iné osoby uložili na internete.<sup>87</sup>

123. Prejednávaný prejudiciálny návrh sa osobitne týka osobných údajov uverejnených v archívoch novín. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku Times Newspapers Ltd v. Spojené kráľovstvo (č. 1 a 2) poznamenal, že internetové archívy v značnej miere prispievajú k zachovaniu a sprístupneniu správ a informácií: „Takéto archívy predstavujú dôležitý prameň pre vzdelávanie a historický výskum najmä preto, že sú pre verejnosť okamžite dostupné a spravidla bezplatné. ... Miera voľnej úvahy poskytovanej štátom pri hľadaní rovnováhy medzi konkurujúcimi právami však môže byť väčšia, ak ide o archívy udalostí, ktoré sa stali v minulosti, a nie o správy o aktuálnych udalostiach. Najmä povinnosť tlače konať v súlade so zásadami zodpovedného žurnalizmu zaručením *presnosti* [kurzívou zvýraznil generálny advokát] uverejnených historických a nie prechodných informácií môže byť prísnejšia v prípade, ak zverejnenie materiálu nie je naliehavé“.<sup>88</sup>

124. Komerční poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov poskytujú svoje služby vyhľadávania informácií v rámci podnikateľskej činnosti zameranej na dosahovanie príjmov z reklamy na základe kľúčových slov. Ide teda o podnikanie, pričom sloboda podnikania je uznaná v článku 16 Charty v súlade s právom Únie a vnútroštátnymi predpismi.<sup>89</sup>

83 — Rozsudky ESLP Handyside v. Spojené kráľovstvo zo 7. decembra 1976 (séria A č. 24, § 49), Müller a i. v. Švajčiarsko z 24. mája 1988 (séria A č. 133, § 33), Vogt v. Nemecko z 26. septembra 1995 (sťažnosť č. 17851/91, séria A č. 323, § 52), a Guja v. Moldavsko z 12. februára 2008 (sťažnosť č. 14277/04, ESLP 2008, § 69). Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia (C-274/99 P, Zb. s. I-1611, bod 39), a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v už citovanej veci Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (bod 38).

84 — Rozsudok zo 16. februára 2012, SABAM (C-360/10, bod 48).

85 — Organizácia spojených národov, Rada pre ľudské práva, Správa osobitného spravodajcu o podpore a ochrane práva na slobodu názoru a prejavu, Frank La Rue (dokument A/HRC/17/27) zo 16. mája 2011.

86 — Rozsudok Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (už citovaný, bod 60).

87 — Na tomto mieste treba pripomenúť, že výnimka pre novinárov uvedená v článku 9 smernice sa uplatňuje „nielen na podniky oznamovacích prostriedkov, ale tiež na akúkoľvek osobu vykonávajúcu žurnalistickú činnosť“ – pozri rozsudok Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (už citovaný, bod 58).

88 — Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Times Newspapers Ltd v. Spojené kráľovstvo (č. 1 a 2) (§ 45).

89 — Rozsudky z 24. novembra 2011, Scarlet Extended (C-70/10, Zb. s. I-11959, bod 46), a SABAM (už citovaný, bod 44).

125. Okrem toho treba pripomenúť, že ani jedno zo základných práv, o ktoré ide v prejednávanej veci, nie je absolútne. Tieto práva môžu byť obmedzené, pokiaľ existuje prijateľné odôvodnenie vzhľadom na podmienky uvedené v článku 52 ods. 1 Charty.<sup>90</sup>

E – *Možno z článku 7 Charty vyvodit' „právo na zabudnutie“ patriace dotknutej osobe?*

126. Napokon je potrebné zvážiť, či by výklad článku 12 písm. b) a článku 14 písm. a) smernice z hľadiska Charty a konkrétne jej článku 7 mohol viesť k uznaniu „práva na zabudnutie“ v tom zmysle, ako to uvádza vnútroštátny súd. Na úvod treba uviesť, že takéto konštatovanie by neodporovalo článku 51 ods. 2 Charty, lebo by sa týkalo presnosti rozsahu práva prístupu a práva na vznesenie námietok, ktoré patria dotknutej osobe a ktoré sú už uznané smernicou, a nie vytvorenia nových práv alebo rozšírenia rozsahu pôsobnosti práva Únie.

127. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku Alexej Ovcinnikov v. Rusko<sup>91</sup> rozhodol, že „za určitých okolností môže byť obmedzenie kopírovania informácií, ktoré už boli zverejnené, odôvodnené, napríklad s cieľom zamedziť ďalšiemu vysielaniu podrobností o súkromnom živote fyzickej osoby, ktoré nie sú súčasťou akejkoľvek politickej alebo verejnej diskusie o otázke všeobecného významu“. Na základné právo na ochranu súkromného života sa teda v zásade možno odvolávať aj vtedy, ak predmetné informácie už boli zverejnené.

128. Právo dotknutej osoby na ochranu jej súkromného života však treba vyvážiť s inými základnými právami, najmä so slobodou prejavu a právom na informácie.

129. Právo vydavateľa novín na informácie chráni jeho právo opätovne zverejniť jeho tlačeneé noviny v digitálnej forme na internete. Podľa môjho názoru orgány, vrátane orgánov na ochranu údajov, nemôžu cenzurovať také opätovné zverejnenie. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Times Newspapers Ltd v. Spojené kráľovstvo (č. 1 a 2)<sup>92</sup> svedčí o tom, že zodpovednosť vydavateľa za *presnosť* historických publikácií môže byť prísnejšia ako v prípade publikácií týkajúcich sa aktuálnych správ a môže si vyžadovať použitie vhodných *výhrad na doplnenie* sporného obsahu. Podľa môjho názoru však nemôže byť odôvodnená požiadavka, aby opätovné zverejnenie výtlačku novín v digitálnej forme malo iný obsah ako pôvodne zverejnená tlačeneá verzia. To by znamenalo prepisovanie histórie.

130. Problém ochrany údajov, ktorý tvorí podstatu prejednávaneého sporu, vzniká len vtedy, ak používateľ internetu zadá meno a priezviská dotknutej osoby do vyhľadávača, v dôsledku čoho sa mu zobrazí prepojenie na internetové stránky novín so spornými oznámeniami. V takej situácii používateľ internetu *aktívne využíva svoje právo prijímať informácie o dotknutej osobe z verejne dostupných zdrojov* z dôvodov, ktoré sú známe len jemu.<sup>93</sup>

131. V súčasnej informačnej spoločnosti je právo vyhľadávať informácie zverejnené na internete prostredníctvom vyhľadávačov jedným z najdôležitejších spôsobov výkonu tohto základného práva. Toto právo bezpochyby zahŕňa právo vyhľadávať informácie týkajúce sa iných fyzických osôb, ktoré sú v zásade chránené právom na súkromný život, ako napríklad informácie týkajúce sa činnosti

90 — Pozri tiež rozsudok z 18. marca 2010, Alassini a i. (C-317/08 až C-320/08, Zb. s. I-2213, bod 63), v ktorom sa uvádza, že „z ustálenej judikatúry... vyplýva, že základné práva nie sú absolútnymi právami, ale môžu obsahovať obmedzenia pod podmienkou, že tieto práva skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré predmetné opatrenie sleduje, a z hľadiska sledovaného cieľa nie sú neprimeraným a neadekvátnym zásahom do samotnej podstaty takto zabezpečených práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júna 2006, Dokter a i., C-28/05, Zb. s. I-5431, bod 75 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok EŠLP Fogarty v. Spojené kráľovstvo z 21. novembra 2001, č. 37112/97, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 2001-XI, § 33)“.

91 — § 50 rozsudku.

92 — Rozsudok, už citovaný.

93 — O práve prijímať informácie pozri rozsudky EŠLP Observer a Guardian v. Spojené kráľovstvo z 26. novembra 1991 (séria A č. 216, § 60) a Timpul Info-Magazin a Anghel v. Moldavsko z 27. novembra 2007 (sťažnosť č. 42864/05, § 34).

fyzickej osoby ako podnikateľa alebo politika zverejnené na internete. Právo používateľa internetu na informácie by bolo ohrozené, ak by jeho vyhľadávanie informácií o určitej fyzickej osobe neprineslo výsledky vyhľadávania poskytujúce verný obraz o relevantných internetových stránkach, ale ich „bowdlerizovanú“<sup>94</sup> verziu.

132. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov, ktorý sprístupňuje nástroje na vyhľadávanie informácií na internete založené na vyhľadávači, legálne vykonáva tak svoju slobodu podnikania, ako aj svoju slobodu prejavu.

133. Vzhľadom na mimoriadne komplexnú a zložitú konšteláciu základných práv v prejednávanej veci nemožno odôvodniť posilnenie právneho postavenia dotknutých osôb podľa smernice a priznanie práva na zabudnutie. Znamenalo by to ohrozenie kľúčových práv, akými sú sloboda prejavu a právo na informácie. Tiež neodporúčam Súdnu dvor, aby konštatoval, že tieto odporujúce si záujmy by bolo možné uspokojivo vyvážiť v jednotlivých prípadoch individuálnym prístupom, pričom rozhodnutie by zostalo na poskytovateľovi služieb internetových vyhľadávačov. Pokiaľ by Súdny dvor vyžadoval takéto „postupy oznámenia a výmazu“, mohli by viesť k automatickému odstraňovaniu prepojení na akýkoľvek sporný obsah alebo k nezvládnuteľnému počtu žiadostí, ktoré by najobľúbenejší a najdôležitejší poskytovatelia služieb internetových vyhľadávačov museli vybavovať.<sup>95</sup> V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že „postupy oznámenia a výmazu“, ktoré sú stanovené v smernici 2000/31 o elektronickom obchode, sa týkajú nelegálneho obsahu, ale v prejednávanej veci ide o žiadosť o odstránenie legitímnych a legálnych informácií, ktoré boli zverejnené.

134. Takáto povinnosť by sa najmä nemala uložiť poskytovateľom služieb internetových vyhľadávačov. Znamenalo by to zásah do slobody prejavu vydavateľa internetovej stránky, ktorý by v takej situácii nepožíval adekvátnu právnu ochranu, keďže akýkoľvek neupravený „postup oznámenia a výmazu“ by bol súkromnou vecou dotknutej osoby a poskytovateľa služieb vyhľadávačov.<sup>96</sup> Znamenalo by to cenzúru obsahu, ktorý vydavateľ zverejnil, súkromnou osobou.<sup>97</sup> Úplne inak je to v prípade, ak štáty majú pozitívnu povinnosť poskytnúť účinný prostriedok nápravy proti vydavateľovi, ktorý porušuje právo na súkromný život, ktorý by v kontexte internetu smeroval proti vydavateľovi internetovej stránky.

135. Ako poznamenala pracovná skupina zriadená podľa článku 29, sekundárna zodpovednosť poskytovateľov služieb vyhľadávačov podľa vnútroštátnych predpisov môže viesť k povinnosti zablokovať prístup k internetovým stránkam tretích osôb s nelegálnym obsahom, ako sú internetové stránky, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva alebo obsahujú difamačné alebo trestné informácie.<sup>98</sup>

136. Naproti tomu, voči týmto poskytovateľom sa na základe smernice nemožno odvolávať na akékoľvek všeobecné právo na zabudnutie, a to ani v prípade, ak sa smernica vykladá v súlade s Chartou.

137. Preto navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na tretiu prejudiciálnu otázku v tom zmysle, že práva na vymazanie a zablokovanie údajov upravené v článku 12 písm. b) a právo na vznesenie námietok upravené v článku 14 písm. a) smernice neposkytujú také právo na zabudnutie, aké je opísané v návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

94 — Thomas Bowdler (1754 – 1825) zverejnil miernejšiu verziu diel Williama Shakespeara, ktorá mala byť pre ženy a deti 19. storočia vhodnejšia ako originál.

95 — Rozsudok SABAM (už citovaný, body 45 až 47).

96 — Pozri návrhy, ktoré som predniesol v už citovanej veci L'Oréal a i. (bod 155).

97 — Rozsudok SABAM (už citovaný, body 48 a 50).

98 — Stanovisko č. 1/2008 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, s. 14 a 15.



## VIII – Návrh

138. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy zastávam názor, že Súdny dvor by mal odpovedať na otázky, ktoré položil Audiencia Nacional, takto:

1. Spracovanie osobných údajov sa vykonáva v kontexte činností „usadenia [sídla – *neoficiálny preklad*]“ prevádzkovateľa v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, ak si spoločnosť, ktorá je poskytovateľom vyhľadávača, zriadi v členskom štáte pobočku alebo dcérsku spoločnosť určenú na podporu a predaj reklamného priestoru vyhľadávača, ktorá zameriava svoju činnosť na obyvateľov tohto štátu.
2. Poskytovateľ služieb internetových vyhľadávačov, ktorého vyhľadávač vyhľadáva informácie, ktoré na internete zverejnili alebo umiestili tretie osoby, automaticky ich zaraďuje do indexu, dočasne ich uschováva a napokon ich sprístupňuje používateľom internetu v určitom preferenčnom poradí, „spracováva“ osobné údaje v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46, keď uvedené informácie obsahujú osobné údaje.

Poskytovateľa služieb internetových vyhľadávačov však nemožno považovať za „kontrolóra [prevádzkovateľa – *neoficiálny preklad*]“ zodpovedného za spracovanie takých osobných údajov v zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46, s výnimkou obsahu indexu jeho vyhľadávača, pokiaľ poskytovateľ služieb nezaraďuje do indexu alebo nearchivuje osobné údaje v rozpore s pokynmi alebo žiadosťami vydavateľa internetovej stránky.

3. Práva na vymazanie a zablokovanie údajov upravené v článku 12 písm. b) a právo na vznesenie námietok upravené v článku 14 písm. a) smernice 95/46 neposkytujú dotknutej osobe právo obrátiť sa na poskytovateľa služieb vyhľadávačov s cieľom zabrániť zariadeniu informácií týkajúcich sa jej osoby, ktoré boli legálne zverejnené na internetových stránkach tretích osôb, do indexu a na základe svojej vôle žiadať, aby tieto informácie neboli známe používateľom internetu, ak zastáva názor, že tieto informácie jej môžu spôsobiť ujmu, alebo ak si želá, aby sa na ne zabudlo.